

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Kaliszu**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
W KALISZU
MIEŚCIE NA PRAWACH POWIATU**

Stan na dzień 31 grudnia 2020 roku

Kalisz, styczeń 2021 r.

Spis treści

WSTĘP	6
GŁÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W KALISZU	6
GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO –EPIDEMIOLOGICZNEJ W KALISZU	6
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	8
1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	11
1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	16
1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby	18
1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego	20
1.2.4. Zachorowania na grypę	22
1.3. Programy wykorzenienia chorób zakaźnych w Polsce	23
1.4. Realizacja szczepień ochronnych	24
1.5. Podsumowanie	24
II . JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	26
2.1. Ocena jakości wody	28
2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę	33
2.3. Podsumowanie	39
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	39
3.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę	39
3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych	40
3.3. Hotele	40
3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe	40
3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria	40
3.6. Obiekty komunikacji publicznej	42
3.7. Ustępy publiczne	43
3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych	43
3.9. Baseny kąpielowe	43
3.10. Hałas komunalny	46

3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej	46
3.12. Interwencje	46
3.13. Podsumowanie	46
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	47
4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem	47
4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego	48
4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego.	48
4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	55
4.2.3. Sterylizacja	58
4.2.4. Żywienie pacjentów w szpitalu	60
4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów	60
4.3. Zakłady Lecznictwa AmbulATORYJNEGO	63
4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	64
4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	64
4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	66
4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	66
4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego	66
4.4. Praktyki lekarskie	67
4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	67
4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	67
4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	67
4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk	67
4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	67
4.5. Praktyki pielęgniarские	67
4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	67
4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	67
4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	67
4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk	67
4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	67
4.6. Podsumowanie	68

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	70
V.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	70
V.1.1. Struktura zatrudnienia	70
V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia	70
V.1.3. Kontrole w ramach nadzoru.	71
V.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	72
V.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki.	72
V.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy	72
V.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.	73
V.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi.	74
V.2. Choroby zawodowe	75
V.3. Podsumowanie	76
 VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	 77
6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi	77
6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków	78
6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja	79
6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji	79
6.5. Meble szkolne	79
6.6. Rozkłady zajęć szkolnych	79
6.7. Dożywianie w szkołach	79
6.8. Opieka medyczna	80
6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi	80
6.10. Nadzór nad szkołami wyższymi	80
6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży	81
6.12. Podsumowanie	81
 VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	 83
7.1. Zakres nadzoru sanitarnego	83
7.2. Stan sanitarny obiektów w 2020 roku	83
7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów	84

7.3. Stan sanitarny środków transportu żywności	84
7.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych	85
7.5. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF	85
7.6. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku	87
7.7. Ocena sposobu żywienia	87
7.8. Podsumowanie	89
VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	89
Podsumowanie	94
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	95
X. WNIOSKI	98

WSTĘP

GŁÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kaliszu w roku 2020 były zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19.

Ponadto nasze działania dot. promowania zdrowego stylu życia, nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganiu powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, i innych chorób związanych z warunkami pracy, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

1. Prowadzenie szeregu działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Prowadzenie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Wzmożenie nadzoru nad produktami wprowadzonymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
6. Wykonywanie analiz mikrobiologicznych próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.

7. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
8. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej.
9. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
10. Przeciwdziałanie narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
11. Sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
12. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
13. Wzmożenie nadzoru sanitarnego nad stanem sanitarno – technicznym placów zabaw przy placówkach oświatowo – wychowawczych oraz innych.
14. Realizowanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
15. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
16. Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z potrzebami społeczności lokalnych, w tym związanych ze specyficzną sytuacją epidemiologiczną miasta Kalisza.
17. Dostosowywanie struktur organizacyjnych, rozszerzenie zakresu akredytacji badań laboratoryjnych oraz rozwijanie efektywności poboru i transportu próbek do laboratoriów w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
18. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W ocenie stanu sanitarnego ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne sekcje – stanowiska Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kaliszu. Prezentowane w ww. dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2019 realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu w ramach programu badań statystycznych.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacja epidemiologiczna miasta Kalisza na prawach powiatu w roku 2020 jest dostępna również na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.psse-kalisz.pl/>

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych

W bieżącym roku sprawozdawczym, w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 i ogłoszeniem stanu epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, wszelkie wysiłki pracowników zostały skierowane do działań na rzecz walki z wirusem SARS-CoV-2. Podjęto nowe zadania polegające na:

1. udzielaniu informacji na wszelkie tematy organizacyjne związane z epidemią zwłaszcza rozpoczęcia i zakończenia kwarantanny lub izolacji,
2. niezwłocznym kontaktem telefonicznym z osobami i z dodatnim wynikiem badań w kierunku wirusa, ustalaniu osób z kontaktu i nakładanie na te osoby kwarantanny,
3. koordynowaniu przepływu informacji z lekarzami rodzinnymi POZ,
4. zbieraniu informacji o zakażeniach, osobach będących w kontakcie z osobami zakażonymi,
5. codziennym raportowaniu dynamicznie zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie miasta Kalisza,
6. budowaniu bazy danych (rejestrów) o zakażeniach, do wykorzystania w planowaniu kolejnych działań,

7. koordynowaniu masowego dostępu do badań przesiewowych - współpraca z mobilnymi punktami pobrań,
8. współpracy z innymi instytucjami takimi jak Powiatowe Stacje Sanitarne-Epidemiologiczne w całym kraju, Komendą Miejską Policji, Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Poczta Polska w ramach prowadzonego nadzoru nad osobami objętymi izolacją lub kwarantanną.

Dnia 11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła pandemię nowego wirusa, SARS-CoV-2 alarmując o rosnącej liczbie osób zakażonych na świecie. Ogłoszenie światowej pandemii to najwyższy stopień alertu, jaki jest wydawany przez WHO.

Pierwszym przypadkiem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu była 37 letnia kobieta zamieszkała w powiecie kaliskim, hospitalizowana w szpitalu jednoimiennym w Poznaniu. Zachorowanie zakończyło się zgonem w dniu 22 marca 2020 r.

Zachorowania na Covid-19 w mieście Kaliszu jak i w całej Polsce w roku 2020 przebiegały w dwóch falach epidemiologicznych.

Początek pierwszego wzrostu zachorowań rozpoczął się od połowy marca 2020. Dotyczył w większości osób zamieszkujących w domach pomocy społecznej, domach seniorów oraz pacjentów przebywających w placówkach opieki długoterminowej.

Drua fala zachorowań rozpoczęła się w połowie października i miała charakter ognisk rozproszonych, gdzie nie dominowało jedno ognisko zakażeń. Najczęściej były to niewielkie ogniska z imprez domowych, rodzinnych, ogniska ze szpitali, placówek oświatowych oraz mniejsze ogniska w zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym 2020 zarejestrowano 13 ognisk zachorowań na COVID-19.

Dane poszczególnych zachorowań przedstawia poniższa tabela.

Czynnik etiologiczny	Miejsce wystąpienia zachorowań	Liczba			
		ognisk	zachorowań	hospitalizowanych	zgonów
SARS-CoV-2	NESTLE Kalisz	2	23	1	0
SARS-CoV-2	RECO Kalisz	1	4	0	0
SARS-CoV-2	Przedszkole nr 30 Kalisz	1	2	0	0
SARS-CoV-2	POZ-BRUK Kalisz	1	4	0	0
SARS-CoV-2	PSSE Kalisz	2	24	0	0
SARS-CoV-2	MKS Kalisz	1	2	0	0
SARS-CoV-2	FRUCTON Kalisz	1	6	0	0
SARS-CoV-2	II US Kalisz	1	5	0	0
SARS-CoV-2	ZUS Kalisz	1	4	0	0
SARS-CoV-2	SALUS Kalisz	1	89	69	17
SARS-CoV-2	DPS Kalisz	1	153	112	34
Razem		13	319	182	51

W 2020 roku podejmowano również działania, które wynikały z sytuacji epidemiologicznej innych nadzorowanych chorób zakaźnych i dotyczyły:

- Nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, a w szczególności chorób inwazyjnych.
- Nadzoru nad osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym *Salmonellą* i kierowaniem osób z bliskiego kontaktu na badania w kierunku nosicielstwa.
- Nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą.
- Kierowania na szczepienia p/wzw B osób zakażonych wirusem HCV oraz osób z bliskiego kontaktu z zakażonymi wirusem HBV.
- Zapobiegania wściekliznie poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych wśród osób pokąsanych, nadzór nad osobami szczepionymi przeciwko wściekliznie, współpracę z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi, na

terenie których dochodziło do zagrożeń (występowały pokąsania) oraz stałą współpracę z Inspekcją Weterynaryjną.

W roku sprawozdawczym przystąpiono do realizacji epidemiologicznego programu nadzoru nad grypą „SENTINEL”. Na terenie miasta Kalisza w sezonie 2019/2020 podobnie jak w ubiegłym roku uczestniczył jeden lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. Sprawozdania z realizacji programu w formie zbiorczych meldunków przekazywano raz w tygodniu przez cały sezon epidemiczny grypy do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Analizując sytuację epidemiologiczną w 2020 roku dotyczącą innych chorób zakaźnych niż COVID-19 stwierdzono w większości znaczne zmniejszenie zgłaszanych zachorowań.

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na dur brzuszny i dury rzekome a zachorowania, przeciwko którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne utrzymywały się na stałym niskim poziomie lub nie występowały w ogóle (np. krztusiec, świnka, różyczka, błonica, tężec, nagminne porażenie dziecięce, wścieklizna).

Znacznie zmalała zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby typu B i C i wynosiła 16,0 ogółem odnotowano 16 przypadków zachorowań, porównywalnie w 2019 roku odnotowano 44 przypadki zachorowań przy wsp. zap. 43,8. (rozdz.I.2.2)

W bieżącym roku sprawozdawczym na terenie miasta Kalisza nie odnotowano ognisk przenoszonych drogą pokarmową, zarejestrowano natomiast 13 ognisk wywołanych wirusem SARS-CoV-2 i 1 ognisko wywołane wirusem grypy typu A, ognisko miało miejsce w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kaliszu i dotyczyło pacjentów Oddziału Rehabilitacji. Łącznie zachorowało 9 osób. (rozdz. I.2.1.).

W roku 2020 odnotowano 1 zgon z powodu choroby zakaźnej:

- 1 zgon z rozpoznaniem marskości wątroby w wyniku *przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typ C* – mężczyzna 81 lat.

Choroby inwazyjne

W roku 2020 na terenie powiatu grodzkiego nie odnotowano ognisk epidemicznych chorób inwazyjnych spowodowanych przez *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* i *Neisseria meningitidis*. Nie zarejestrowano również pojedynczych zachorowań na choroby inwazyjne.

Zachorowania na choroby inwazyjne w ostatnich ośmiu latach przedstawiały się następująco (patrz tab.1)

Tab. 1. Zachorowania na choroby inwazyjne w latach 2013 – 2020

Choroby inwazyjne wywołane przez:	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Haemophilus influenzae	0	0	1	0	1	0	0	0
Neisseria meningitidis	0	1	1	0	1	0	1	0
Streptococcus pneumoniae	1	1	2	0	3	2	1	0

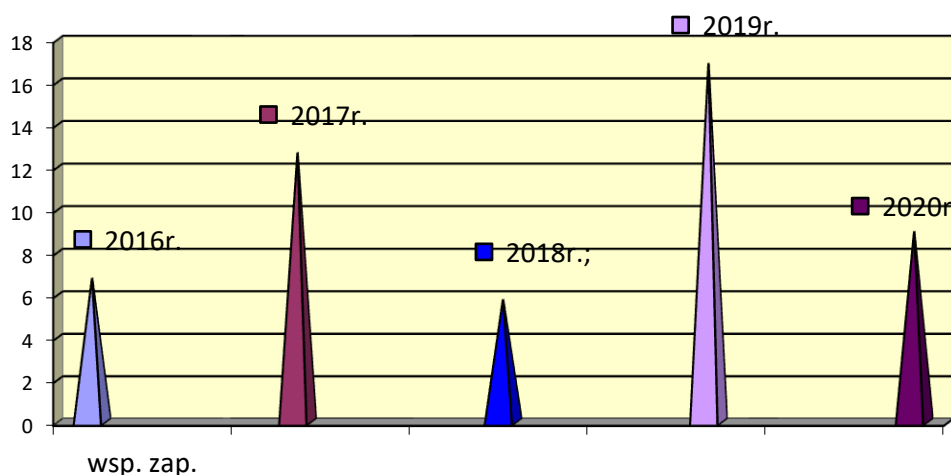
Borelioza

W roku 2020 znacznie zmalała liczba zachorowań na boreliozę w stosunku do roku poprzedniego, zarejestrowano 9 przypadków (wsp. zap. 9,0). Porównywalnie w 2019 roku było 17 zachorowań (wsp. zap. 16,9). We wszystkich przypadkach rozpoznano boreliozę skórną w postaci rumienia wędrującego. W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono, że narażenie na ukłucie przez kleszcza najczęściej występowało na działkach przydomowych oraz w terenach zalesionych. Wśród chorych nie było narażenia zawodowego. Strukturę zachorowań na boreliozę w latach 2016-2020 przedstawia tabela i wykres.

Tab. 2. Struktura zachorowań na boreliozę w latach 2016 – 2020

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Borelioza	7	6,8	13	12,7	6	5,8	17	16,9	9	9,0

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 1 – Borelioza - zachorowalność w latach 2016-2020

Pokąsanie przez zwierzęta - narażenie na wściekliznę

W roku sprawozdawczym 2020 ogółem zgłoszono 16 przypadków pokąsań przez zwierzęta w tym 14 przypadków pokąsań na terenie miasta Kalisza oraz w 2 przypadkach to osoby zamieszkujące w Kaliszu a pokąsane na terenie innych powiatów. Porównywalnie w roku 2019 ogółem zgłoszono 74 przypadki. Szczepieniom poddano 2 osoby zamieszkałe na terenie powiatu kaliskiego grodzkiego. Pozostałe osoby zostały zwolnione ze szczepień p/wściekliznie dzięki wykluczeniu wścieklizny u badanych zwierząt przez lekarzy weterynarii. Jest to widoczny efekt współpracy z Państwową Inspekcją Weterynaryjną oraz innymi Powiatowymi Inspekcjami Sanitarnymi. Zachorowań na wściekliznę u ludzi nie stwierdzono.

Neuroinfekcje

W bieżącym roku sprawozdawczym zmalała liczba neuroinfekcji. Ogółem zarejestrowano 3 przypadki zachorowań (wsp. zap. 3,0). Porównywalnie w roku 2019 wystąpiło również 7 zachorowań (wsp. zap. 6,9). Wśród zachorowań stwierdzono:

- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołane przez enterowirusy,
- 1 przypadki zapalenia opon mózgowych na tle wirusowym nieokreślonym,
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych na tle nieokreślonym.

Wszystkie osoby były hospitalizowane. Zgonów nie stwierdzono.

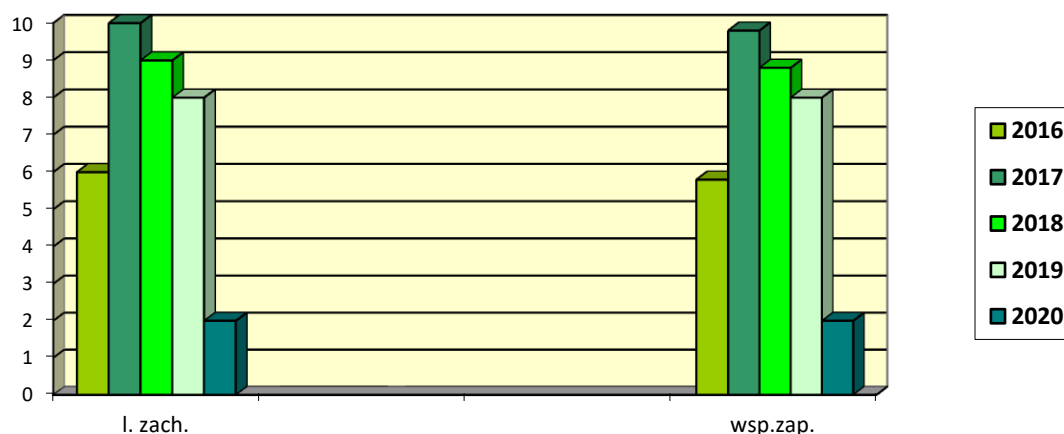
Gruźlica

W roku 2020 spadła liczba zachorowań na gruźlicę płuc postać prątkującą w porównaniu z rokiem poprzednim - zarejestrowano 2 przypadki (wsp. zap. 2,0). Porównywalnie w roku 2019 zarejestrowano 8 zachorowań (wsp. zap. 8,0). Zachorowania na gruźlicę płuc postać zakaźną wystąpiły u 2 mężczyzn w wieku 43 i 59 lat. Obaj byli hospitalizowani.

Tab.3. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc postać zakaźną w latach 2016-2020

Jedn. chorob.	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Gruźlica płuc	6	5,8	10	9,8	9	8,8	8	8,0	2	2,0

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc w powiecie grodzkim w latach 2016-2020

Choroby weneryczne

W bieżącym roku sprawozdawczym w mieście Kaliszu liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową utrzymywała się na tym samym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Ogółem zgłoszono 6 zachorowań (wsp. zap. 6,0). W roku 2019 zarejestrowano również 6 przypadków (wsp. zap. 6,0).

Wśród zachorowań stwierdzono:

- 1 przypadek kiły późnej
- 5 przypadków kiły – postać nieokreślona

1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2020 znacznie zmalała liczba zgłoszonych zakażeń pokarmowych, zarejestrowano ogółem 235 przypadki zachorowań przy wsp. zap. 235,6. Porównywalnie w 2019 roku zgłoszono 753 zachorowania (wsp. zap. 749,4).

W większości zgłaszano zatrucia pokarmowe o bliżej nieokreślonej etiologii (BNO) – 172 zachorowań, co stanowi 73,2% ogółu zachorowań. Zatruc pokarmowych o określonej etiologii wirusowej (rota i adenowirusy) było 9 co stanowi 3,8%, zachorowań o etiologii wirusowej nieokreślonej zgłoszono 22 co stanowi 9,4%. W 30 przypadkach zachorowania miały tło bakteryjne tj.: 9 zachorowań wywołanych *Salmonellą* oraz 21 zachorowań wywołanych *Clostridium difficile*. W roku 2020 zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na WZW typu A (postać pokarmowa). Zachorowania wystąpiły u 2 kobiet w wieku 24 i 37 lat. Obydwa przypadki były hospitalizowane. Nie ustalono źródeł zatrucia i zakażenia pokarmowego.

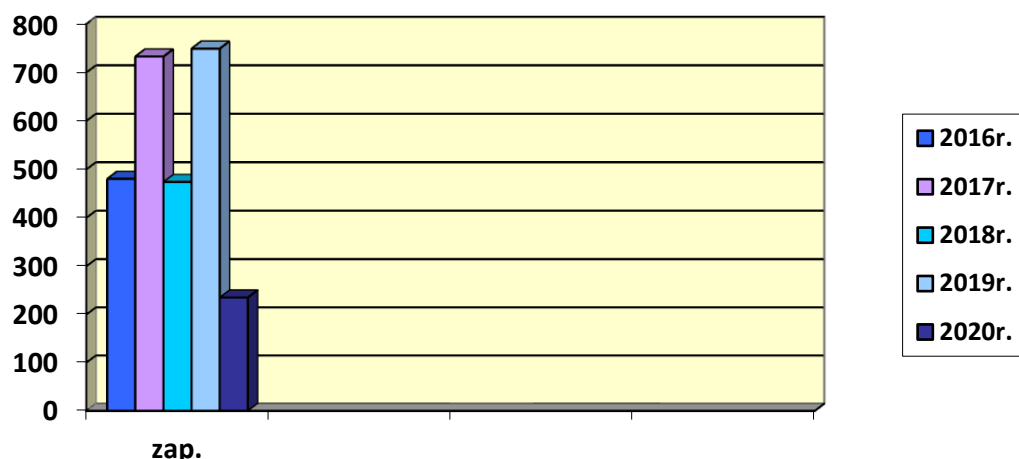
Zarejestrowano również 1 tymczasowego nosiciela Salmonellozy.

Strukturę zachorowań na zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2016 – 2020 w mieście Kaliszu przedstawia umieszczona poniżej tabela i wykres:

Tab. 4. Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2016 – 2020

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	L. zach	Wsp. zap	L. zach	Wsp. zap	L. zach	Wsp. zap	L. zach	Wsp. zap	L. zach	Wsp. zap
Zatrucia pokarmowe	493	480,6	748	733,1	482	474,3	753	749,4	235	235,6

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców.

Ryc. 3. Zatrucia pokarmowe – zapadalność w Kaliszu w latach 2016-2020

Biegunki u dzieci do lat 2

W roku 2020 na terenie miasta Kalisza znacznie zmalała liczba zachorowań u dzieci do lat 2, zgłoszono 42 przypadki biegunek przy wsp. zap. 257,5 (liczony na 10 tys. dzieci do lat 2 w powiecie grodzkim). Porównywalnie w 2019 roku odnotowano 172 zachorowania (wsp. zap. 970,7). Większość zachorowań (34) tj. 80,9% ogółu wystąpiło na tle bliżej nieokreślonym (BNO). Zatruc pokarmowych o etiologii wirusowej było 6, co stanowi 14,3% ogółu zachorowań. Pozostałe 4,8% zachorowań miało tło bakteryjne tj.: 2 zachorowania wywołane Salmonellą.

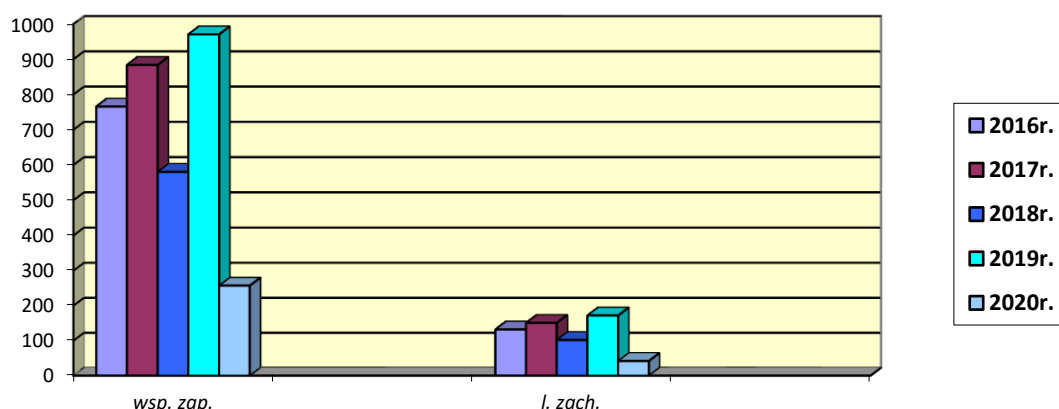
Z ogólnej liczby zachorowań hospitalizowanych było 20 dzieci co stanowi 47,6%. Zgonów nie stwierdzono.

Zachorowania i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2016 - 2020 przedstawia tabela i wykres:

Tab. 5. Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2016-2020 przedstawia tabela.

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.
Biegunki u dzieci do lat 2	132	766,1	151	884,1	102	580,9	172	970,7	42	257,5

*Współczynnik zapadalności na 10 tys. dzieci do lat 2.

Ryc. 4 – Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2016-2020

1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby

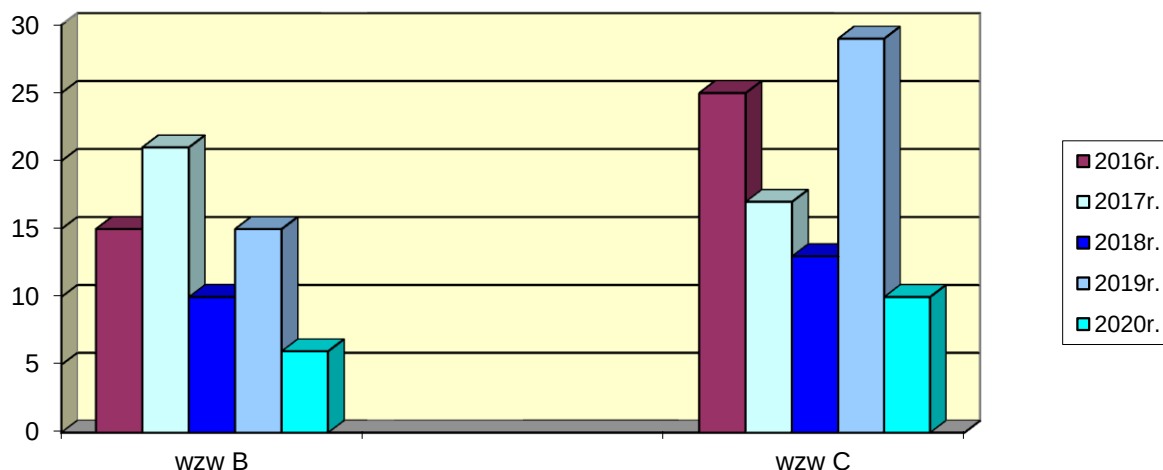
W roku sprawozdawczym 2020 znacznie zmalała liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typu B i C. Ogółem zarejestrowano 16 przypadki (wsp. zap. 16,0). Porównywalnie w 2019 roku odnotowano 44 zachorowania (wsp. zap. 43,8). W dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

Strukturę zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2016 – 2020 w mieście Kaliszu przedstawia tabela i wykres:

Tab.6. Struktura zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2016 – 2020 w mieście Kaliszu

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
WZW B	15	14,6	21	20,6	10	9,8	15	14,9	6	6,0
WZW C	25	24,4	17	16,7	13	12,8	29	28,9	10	10,0
WZW inne-nieokreślone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	40	39,0	38	37,3	23	22,6	44	43,8	16	16,0

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego.

Ryc.5. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typ B i C w latach 2016 – 2020

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W roku sprawozdawczym 2020 zmalała również liczba zachorowań na WZW typu B i wynosiła 6 przypadków przy wsp. zap. 6,0. Porównywalnie w roku 2019 zgłoszono 15 przypadków (wsp. zap. 14,9). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. Nie było osób z narażenia zawodowego. Ustalono w dochodzeniu osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. Nie ustalono źródeł zakażenia.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Znacznie spadła liczba zachorowań na WZW typu C, w 2020 roku zarejestrowano 10 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 10,0. Porównywalnie w roku 2019 było 29 zachorowań (wsp. zap. 28,9). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. Nie było osób z narażenia zawodowego. W bieżącym roku zarejestrowano również 14 nowych nosicieli wirusa HCV. Osoby chore i nosiciele skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. W prowadzonym dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Odra – w roku 2020 podobnie jak w latach ubiegłych nie odnotowano zachorowań.

Ospa wietrzna - w roku 2020, w mieście Kaliszu zaobserwowano znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną. Zarejestrowano ogółem 93 przypadki przy wsp. zap. 93,2. Porównywalnie

w 2019 roku zarejestrowano 443 przypadki zachorowań (wsp. zap. 440,9) Wśród chorych nie było osób wcześniej zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej. (wykres słupkowy - ryc.6).

Świnka – w bieżącym roku sprawozdawczym nie odnotowano zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic. Porównywalnie w roku ubiegłym odnotowano 1 przypadek zachorowania na świnkę, był to mężczyzna lat 5 szczepiony jedną dawką szczepionki (wykres słupkowy - ryc.6).

Różyczka – w roku 2020 podobnie do roku ubiegłego nie odnotowano zachorowań na różyczkę. (wykres słupkowy - ryc.6).

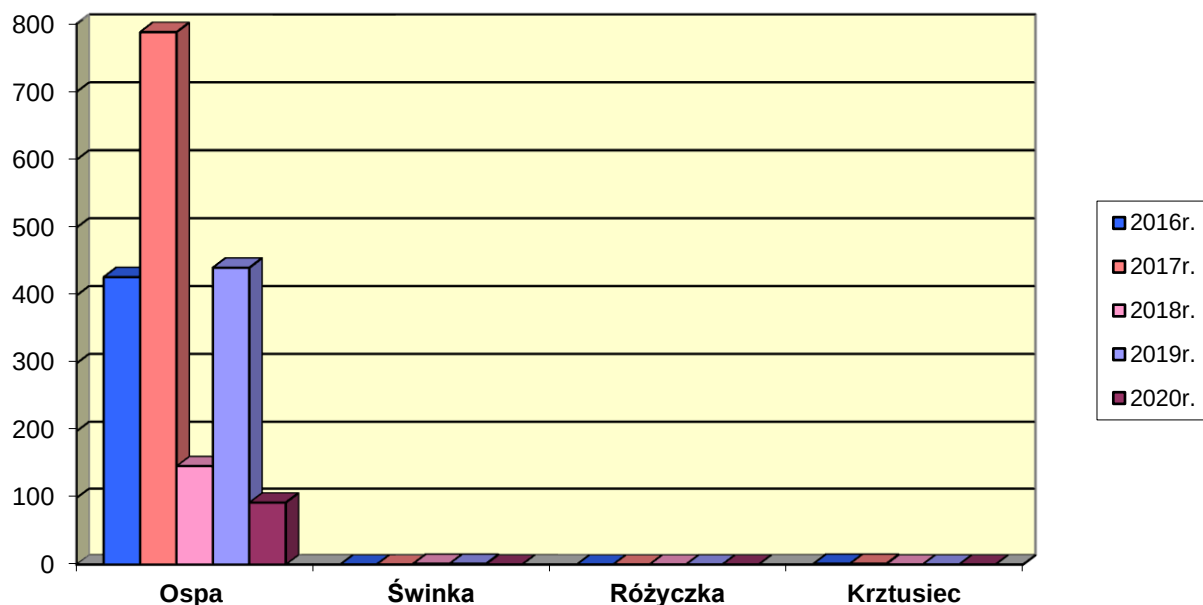
Krztusiec – w roku 2020 nie odnotowano zachorowań na krztusiec. (wykres słupkowy - ryc.6).

Tab. 7. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w powiecie grodzkim kaliskim, w latach 2016 - 2020

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
Ospa wietrzna	438	427,0	803	788,0	150	147,6	443	440,9	93	93,2
Świnka	0	0	0	0	1	1,0	1	1,0	0	0
Różyczka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krztusiec	1	1,0	1	1,0	0	0	0	0	0	0

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Analiza zachorowań na świnkę, różyczkę i krztusiec w ostatnich 5 latach ukazuje pomyślną sytuację epidemiologiczną, która jest efektem kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych (wykres słupkowy - ryc.6).

Ryc.6. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w latach 2016 - 2020

1.2.4. Zachorowania na grypę

W 2020 roku w mieście Kaliszu wzrosła liczba zachorowań na przypadki grypopodobne - zarejestrowano 7084 przypadki zachorowań przy wsp. zap. 7101,0. Porównywalnie w roku 2019 zgłoszono 5923 zachorowań (wsp. zap. 5894,6). Zgonów nie było.

Zarejestrowano 1 ognisko grypy typu A. Ognisko wystąpiło w marcu 2020 roku i miało miejsce w Oddziale Rehabilitacji Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kaliszu. Łącznie zachorowało 9 osób, wszystkie przypadki potwierdzono badaniami laboratoryjnymi. Hospitalizowano 9 osób. Zgonów nie stwierdzono.

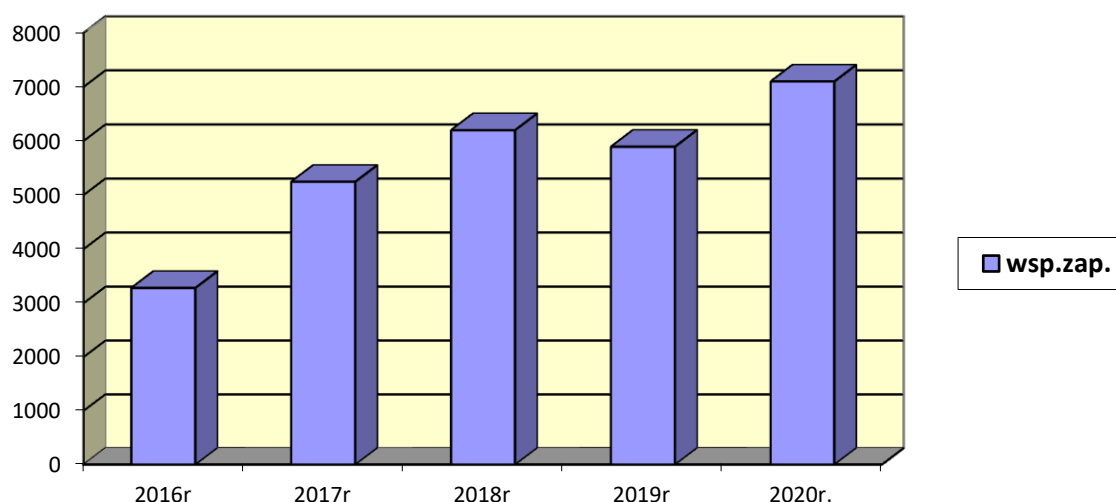
Najwięcej przypadków grypopodobnych tj. 3802 zachorowań dotyczyło osób w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia, wśród dzieci w wieku od 0 do 14 lat było 2184 zachorowań i 1098 przypadków zachorowań osób w wieku powyżej 64 roku życia.

Sezonowość – najczęściej przypadków grypopodobnych odnotowano w okresie jesienno-zimowym: w I kwartale - 4378 zachorowania oraz w IV kwartale – 1330 zachorowań - łącznie zgłoszono 5708 zachorowań, co stanowi 80,6 % ogółu zachorowań, w II i III kwartale zgłoszono po 668 zachorowań – łącznie 1336 co stanowi 19,3%.

Tab.8. Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne w latach 2016 - 2020

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2016		2017		2018		2019		2020	
Zachorowania grypowe	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.
Miasto Kalisz	3367	3282,5	5346	5246,2	6302	6201,2	5923	5894,6	7084	7101,0

* zapadalność obliczono na 100 tys. ludności

Ryc.7. Grypa i zachorowania grypopodobne - zapadalność w latach 2016 – 2020

1.3. Programy wykorzenienia chorób zakaźnych w Polsce

Realizacja programu eradykacji poliomielitis na terenie powiatu grodzkiego polegała na nadzorze nad wykonawstwem szczepień oraz monitoringu ostrych porażień wiotkich. W roku 2020 nie zgłoszono ostrych porażień wiotkich u dzieci do 15 roku życia.

W bieżącym roku sprawozdawczym realizowano także program eliminacji odry poprzez sprawowanie nadzoru nad uzyskaniem wysokiego odsetka dzieci zaszczepionych. W roku 2020 nie zgłoszono podejrzeń i zachorowań na odrę.

1.4. Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja programu szczepień ochronnych w roku 2020 odbywała się w 19 podmiotach leczniczych, w tym w oddziale intensywnej terapii noworodków, szpitalnym oddziale ratunkowym, poradni chorób zakaźnych oraz stacji hemodializ Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu.

Wykonano 6 kontroli (w tym 1 kontrola interwencyjna dotycząca przerywania łańcucha chłodniczego).

W zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek nieprawidłowości nie stwierdzono. Odnotowano w jednym podmiocie leczniczym awarię urządzenia chłodniczego skutkującą przerwaniem łańcucha chłodniczego.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 11 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, z czego: 10 odczynów zakwalifikowanych jako łagodne, 1 zakwalifikowany jako poważny. Wszystkie zakończone pełnym powrotem do zdrowia. W roku 2020 prowadzono postępowanie administracyjne wobec 272 osób uchylających się od szczepień

ochronnych, w tym zgłoszonych w roku sprawozdawczym 25. Obowiązek wygaśł wobec 2 osób, 19 dzieci zostało zaszczepionych. Dodatkowo w przypadku 9 osób postępowanie zgodnie z kompetencją terytorialną przekazano do PPIS w Pleszewie, PPIS w Ostrowie Wielkopolskim, PPIS

w Kołobrzegu, PPIS w Chrzanowie, PPIS w Koninie, PPIS w Elblągu i do PPIS w Turku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wystawił 1 tytuł wykonawczy skierowany do Wojewody Wielkopolskiego w celu nałożenia grzywny.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną (pandemia COVID-19) ilość wszczętych postępowań administracyjno-egzekucyjnych w stosunku do lat poprzednich była znikoma.

1.5. Podsumowanie

1. Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych na terenie powiatu grodzkiego podobnie jak w roku ubiegłym, kształtowała się pomyślnie.
2. Spadek zachorowań większości chorób zakaźnych jest efektem kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

3. Objęcie od 2003 roku obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi wszystkich dzieci doprowadziło do spadku zachorowań na różyczkę i wyeliminowania różyczki wrodzonej.

4. Wirus SARS-CoV-2 jest nowym szczepem, pierwszy raz wyizolowanym od osób z zapaleniem płuc związanym z grupą przypadków ostrej choroby układu oddechowego w Wuhanie. Wirus zazwyczaj rozprzestrzenia się drogą kropelkową, przenosząc się z jednej osoby na drugą poprzez kropelki oddechowe wydzielane podczas np. kaszlu i kichania, może również rozprzestrzeniać się poprzez dotykanie zanieczyszczonych powierzchni, a następnie dotykanie twarzy. Wirus może rozprzestrzeniać się jeszcze zanim pojawią się objawy choroby, a najbardziej zakaźny jest u osób, u których pojawiły się objawy.
5. Wraz z ogłoszeniem pandemii COVID-19 zostały podjęte działania w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 poprzez czynny nadzór nad osobami zakażonymi i osobami z kontaktu, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej oraz podejmowanie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażeń oraz uodpornienia osób narażonych na zakażenie.
6. Intensywnie rozwinęła się diagnostyka w kierunku zakażenia SARS-CoV-2 – w stosunkowo krótkim czasie były dostępne zarówno testy potwierdzające zakażenie (RT-PCR, antygenowe), jak i wykrywające przeciwciała. W końcu roku 2020 rozpoczęto szczepienia przeciw COVID-19.

Powyższe dane obliczono na dzień 30.06.2020r.

Liczba ludności w powiecie grodzkim – 99 761

Liczba dzieci w powiecie grodzkim w wieku 0 i 1 rok – 1631

2 . JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

System zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza jest zorganizowany w oparciu o wodociąg publiczny, stanowiący własność Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu.

Na terenie miasta Kalisza funkcjonuje również 5 wodociągów ujmujących wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć, która jest wykorzystywana jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej oraz podmioty działające na rynku spożywczym i są to:

- wodociąg PAULA Ingredients Sp. z o. o. Sp. k., zlokalizowany na terenie zakładu produkcyjnego przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu,
- wodociąg Kaliskiej Spółdzielczej Grupy Producentów Mleka przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu,
- wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153,
- wodociąg oddziału zamiejscowego Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu, nazywany dalej Wodociągiem WSKiP,
- wodociąg Calfrost Sp. z o.o. w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej 31.

Wszystkie wymienione wodociągi są zbudowane w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębinowych). Jakość wody ujmowanej przez te urządzenia jest na tyle dobra, że nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody oczyszczania mają przede wszystkim na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowanych z wodonośnych warstw geologicznych.

Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazują na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji (często z zastosowaniem złoż katalitycznych - aktywnych chemicznie oraz w jednym przypadku z zastosowaniem złoża jonowymiennego). W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosuje się dodatkowo dezynfekcję wody (stałą – fizyczną oraz okresową – chemiczną). Stała dezynfekcja fizyczna polega na naświetlaniu wody promieniami UV (podczas przepływu przez rurociąg tłoczny). Okresowa dezynfekcja chemiczna polega natomiast na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Dezynfekcję chemiczną stosuje się w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych. Podchloryn sodu jest dawkomany najczęściej w miejscu wyjścia wody na sieć wodociągową (tzw. dezynfekcja końcowa), jednakże istnieje możliwość zastosowania go na każdym z etapów uzdatniania i dystrybucji wody.

2.1. Ocena jakości wody

W 2020 roku ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była w oparciu o rozporządzenie z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Nadzór sanitarny nad jakością wody w okresie sprawozdawczym, prowadzono zgodnie

z planem działania na 2020 roku, zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Częstotliwość poboru próbek ustalono na podstawie wielkości średniodobowej produkcji wody w m³/dobę w 2019 roku poszczególnych wodociągów. Próbki wody do badania laboratoryjnego pobierano w stałych punktach poboru, uzgodnionych z zarządcami i właścicielami urządzeń wodnych.

Woda produkowana i dystrybuowana przez pozostałe urządzenia wodociągowe była badana w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz monitoringu parametrów grupy B.

Monitoring parametrów grupy A służy dostarczaniu informacji na temat jakości wody oraz skuteczności jej uzdatniania i obejmuje swym zakresem zestaw najistotniejszych parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring parametrów grupy B stanowi rozszerzenie (uzupełnienie) monitoringu parametrów grupy A i obejmuje znacznie większy zakres badanych parametrów w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

Zakres badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2020 roku ustalono na podstawie rozporządzenia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wytycznych Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2020 roku badano następujące parametry w monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B: mętność, barwa, zapach, odczyn, przewodność elektryczna, twardość (sumaryczna zawartość wapnia i magnezu), utlenialność (indeks nadmanganianowy), amoniak, azotyny, azotany, chlorki, żelazo, mangan, siarczany, cyjanki, TOC (ogólny węgiel organiczny), fluorki, sód, bor, glin, chrom, nikiel, miedź, arsen, selen, srebro, kadm, antymon, ołów, rtęć, benzo(a)piren, Σ WWA, 1,2-dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, tetrachlorometan, benzen, α -HCH, HCB, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, heptachlor, aldryna, epoksyd heptachloru, α – endosulfan, dieldryna, p. p'-DDE, o. p'-DDD, β -endosulfan, p. p'-DDD, aldehyd endryny, siarczan endosulfanu, Σ pestycydów chloroorganicznych, Σ THM, chlor wolny, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h, liczba enterokoków kałowych, liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii Escherichia coli.

Badania jakości wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz częściowo parametrów grupy B prowadzono w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu, natomiast w zakresie specjalistycznych badań z zakresu monitoringu parametrów grupy B (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu. Ilość wykonanych badań jakości wody z poszczególnych urządzeń, wykonanych w ramach kontroli urzędowej przedstawiono w tabeli 9.

Tab. 9. Liczba pobranych próbek wody w 2020 roku w ramach kontroli urzędowej.

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg KSGPM	Wodociąg Nestle	Wodociąg WSKiP	Wodociąg Calfrost	SUMA
monitoring parametrów gr. B	5	1	1	1	0	1	9
monitoring parametrów gr. A	37	4	4	4	2	4	55
nadzór sanitarny	0	1	0	0	0	0	1

W 4 próbkach pobranych w ramach kontroli urzędowej, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości badanych parametrów (tabela 10). Wartość przekroczeń parametrów nie stwarzała jednak zagrożenia dla zdrowia ludzi i w związku z tym nie zaistniała potrzeba wprowadzenia ograniczeń dotyczących spożycia wody oraz sposobu jej użytkowania.

Tab. 10. Przekroczone parametry jakości wody w pobranych próbkach w 2020 roku w ramach kontroli urzędowej.

Wyszczególnienie/ Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Parametr niespełniający wymagań	Wartość przekroczenia
Calfrost	3	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h	>300 jtk/1 ml (2 próbki)
		bakterie grupy coli	39 jtk/100 ml, 35 jtk/100 ml, 19 jtk/100 ml
Paula	1	mętność	2,0 NTU

W wyniku przeprowadzonych badań nie ustalono bezpośrednich przyczyn odnotowanych zanieczyszczeń wody. Stwierdzone przekroczenia wartości parametrycznych nie miały wpływu na zdrowie konsumentów wody oraz nie obniżały wartości użytkowej wody.

Negatywny wynik każdorazowo potwierdzano badaniem sprawdzającym, wykonywanym w ramach kontroli wewnętrznej, po przeprowadzeniu przez producenta wody działań naprawczych, mających na celu eliminację zanieczyszczenia. Zazwyczaj kolejne badanie potwierdzało skuteczność tych działań – poprawę jakości wody. Uznano, że przekroczenia miały charakter incydentalny i krótkotrwały.

Badania wykonane w ramach kontroli urzędowej wskazują, że nadzorowane wodociągi produkują i dystrybuują wodę o dobrej jakości, co odzwierciedla stabilność ilościową i jakościową warstw wodonośnych oraz prawidłową eksploatację urządzeń.

W 2020 roku, w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu gromadził i oceniał sprawozdania z wyników badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przekazywane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu oraz pozostałe podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć.

Ocena dokonywana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu polegała na weryfikacji terminowości przekazywania sprawozdań (zgodności ze zatwierdzonymi wcześniej harmonogramami rocznymi) oraz analizie wyników badań pod kątem ewentualnych zagrożeń zdrowotnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu analizował również wywiązywanie się przez ww. producentów wody z obowiązku przekazywania informacji o przekroczeniach parametrów, stwierdzonych w badaniach z kontroli wewnętrznej oraz planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych, a także informacji na temat ich przebiegu.

W 2020 roku nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w ocenie przydatności wody, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w ramach wewnętrznej kontroli jakości oraz przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z ujęć indywidualnych. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano przekroczeń parametrów jakości wody, które stwarzałyby zagrożenie dla zdrowia ludzi. W przypadku wodociągu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kaliszu incydentalne przekroczenia dotyczyły najczęściej trzech parametrów, tj. mętności, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h oraz mętności i barwy wody, które przy tak rozbudowanym obszarze dystrybucji można uznać za dopuszczalne.

Ilość wykonanych badań w ramach kontroli wewnętrznej (realizowanych według ustalonych harmonogramów) oraz ilość próbek, w których stwierdzono przekroczenia przedstawiono w tabelach 11 i 12.

Tab. 11. Liczba pobranych próbek wody w 2020 roku w ramach kontroli wewnętrznej

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg KSGPM	Wodociąg Nestle	Wodociąg COSSW	Wodociąg Calfrost	SUMA
monitoring parametrów gr. B	1	1	1	1	1	0	5
monitoring parametrów gr. A	41	4	5	4	3	2	57
nadzór sanitarny	4	0	0	0	0	4	8
wstępny monitoring substancji promieniotwórczych	0	0	0	0	0	0	0
SUMA	46	5	6	5	4	6	70

Tab. 12. Liczba próbek pobranych w 2020 roku w ramach kontroli wewnętrznej, w których stwierdzono przekroczenie parametrów jakości wody

Wyszczególnienie/ Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Nazwa przekroczonego parametru jakości wody (liczba przekroczeń)
Kalisz	6	mętność wody (2), barwa wody (2), ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h (2)
Calfrost	1	bakteria grupy coli (1)
Paula	1	mętność wody(1)

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi, produkowanej i dystrybuowanej przez nadzorowane urządzenia wodociągowe.

Stwierdzone niezgodności w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia konsumentów wody były nieistotne. Odnotowywane w wodzie przekroczenia parametryczne dla parametru wskaźnikowego – bakterii grupy coli nie przekraczało wartość 10 jtk/100 ml i miało charakter krótkotrwały. Bakteriom z tej grupy nie towarzyszyły, istotniejsze z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, bakterie *Escherichia coli* oraz enterokoki kałowe.

Dla każdego z obszarów zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (obszarów dystrybucji poszczególnych urządzeń) wydano pozytywną tzw. ocenę okresową, potwierdzającą spełnienie wymagań określonych w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, będącą podsumowaniem wszystkich działań realizowanych w ramach monitoringu jakości wody.

2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Wodociągi o produkcji 10 000-100 000 m³/d

Urządzeniem o największej produkcji wody na terenie miasta i jedynym w tej grupie wielkości jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu (ok. 13552,0 m³/d). Zgodnie z szacunkami Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w 2020 roku z wody wodociągowej produkowanej przez ten wodociąg korzystało ok. 96093 osób. Obszar miasta Kalisza jest w pełni zwodociągowany. Z wodociągu na terenie miasta w 2020 roku nie korzystały jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe, zaopatrywane z ujęć indywidualnych, których podłączenie do sieci wodociągowej jest utrudnione z przyczyn technicznych lub wynika z woli potencjalnych odbiorców. Woda produkowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu jest dostarczana również do gmin sąsiednich tj. Gminy Opatówek, Gminy Godziesze, Gminy Gołuchów, Gminy Żelazków, Miasta i Gminy Nowe Skalmierzyce. Sieć wodociągowa ma długość ok. 285 km. Wodociąg w 2020 roku czerpał wodę z 6 ujęć (5 głębinowych oraz 1 infiltracyjnego) – tabela 13. Przedsiębiorstwo w 2020 roku eksploatowało 4 stacje uzdatniania wody (tabela 14).

Tab. 13. Ujęcia wody zasilające Wodociąg Kalisz

Lp.	Nazwa ujęcia/typ	Warstwa wodonośna	Studnie (liczba/głęb.)
1.	„Warszawska” - głębinowe	jura	1/350 m
2.	„Fabryczna” - głębinowe	jura	1/300 m
3.	„Poznańska” - głębinowe	jura	1/190 m
4.	„Szeroka I” - głębinowe	jura	1/350 m
5.	„Szeroka II” - głębinowe	czwartorzęd	1/54 m
6.	„Lis” - infiltracyjne	czwartorzęd	45/średnio 25 m (od 21 do 34 m)

Tab. 14. Eksploatowane stacje uzdatniania wody Wodociąg Kalisz w 2020 roku.

Lp.	Nazwa SUW	Nazwa ujęcia związanego z SUW	Rodzaje urządzeń	Metody uzdatniania
1.	„Warszawska”	„Warszawska”, „Szeroka I”, „Szeroka II”	mieszacze wodno-powietrzne, filtry ciśnieniowe, lampy UV, dozujące pompy membranowe	napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja fizyczna UV, okresowa dezynfekcja chemiczna (podchloryn sodu)
2.	„Fabryczna”	„Fabryczna”		
3.	„Poznańska”	„Poznańska”		
4.	„Lis”	„Lis”	dysze napowietrzające, filtry otwarte pospieszne, lampy UV, dozujące pompy membranowe	

Na wszystkich 4 stacjach stosuje się te same proste metody uzdatniania wody, tj. napowietrzanie oraz filtrację. Do napowietrzania wody są używane przede wszystkim mieszacze wodnopowietrzne. Wyjątek stanowi SUW „Lis” gdzie aeracja wody odbywa się za pomocą dysz białostockich. Woda filtrowana jest na złożach ze żwiru kwarcowego. Do filtracji wykorzystywane są filtry ciśnieniowe zamknięte o różnej objętości, jedynie na SUW „Lis” zastosowano filtry otwarte. Dezynfekcja chemiczna wody jest prowadzona okresowo, najczęściej po wystąpieniu awarii lub zakończeniu prac konserwacyjnych. Do dezynfekcji wody jest stosowany podchloryn sodu, dawkowany za pomocą przenośnych pomp membranowych. Na wszystkich stacjach wymienionych w tabeli 14 stosuje się stałą dezynfekcję fizyczną wody za pomocą promieniowania UV.

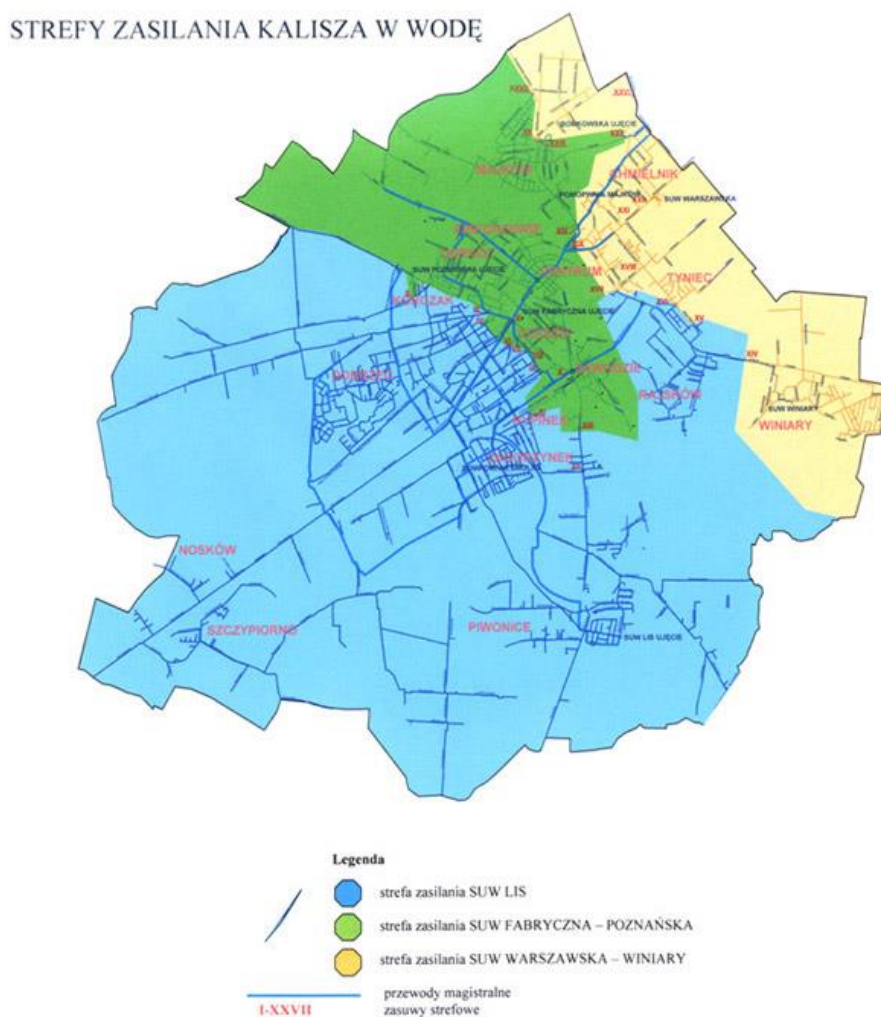
Największą część miasta obsługuje SUW „Lis” dostarczająca wodę do jego południowozachodniej części (rysunek 1). Wszystkie strefy zaopatrzenia mogą się wzajemnie uzupełniać i zasilać poprzez wspólny układ sieciowy.

Przeprowadzone w 2020 roku kontrole stanu sanitarno-technicznego obiektów wodociągowych nie wykazały uchybień. Wszystkie urządzenia wodne, pomieszczenia stacji uzdatniania oraz tereny ujęć były utrzymane w odpowiednim stanie sanitarnym. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niewłaściwym zabezpieczeniem i oznakowaniem stref ochrony sanitarnej ujęć wodociągowych. Tereny wszystkich ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej były ogrodzone materiałem trwałym. Dodatkowo obiekty były całodobowo monitorowane poprzez system elektroniczny zabezpieczający: bramy wjazdowe, studnie, zbiorniki wody uzdatnionej, pomieszczenia stacji uzdatniania wody. Na dwóch stacjach („Lis” oraz „Fabryczna”) funkcjonował system telewizji dozorowej.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 3 kontrole planowane dotyczące stanu sanitarnego ujęć oraz stacji uzdatniania wody,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 5, monitoring parametrów grupy A – 37,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 0.

Rysunek 1. Strefy zasilania Wodociągu Kalisz (Źródło: materiały informacyjne PWiK Sp. z o. o. w Kaliszu)

Wodociągi o produkcji 100-1000 m³/d

Wodociąg Nestle

Wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153 produkuje wodę w ilości ok. 245,6 m³/d. Ujmowana woda jest wykorzystywana do produkcji żywności. Wodociąg korzysta z trzech studni głębinowych (1szt. 110 m głębokości, 2 szt. po 120 m głębokości). Woda podlega napowietrzaniu i filtracji na filtrach ciśnieniowych. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze stanem technicznym i porządkowym obiektu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 0.

Wodociąg KSGPM w Kaliszu

Wodociąg Kaliskiej Spółdzielczej Grupy Producentów Mleka przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu produkuje ok. 413,7 m³/d wody wykorzystywanej do wytwarzania żywności. Wodociąg wyposażony jest w 2 studnie głębinowe o głębokości 98 i 100 m. Standardowo woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie, filtrację oraz dezynfekcję chemiczną. Kontrola stanu sanitarnego ujęcia oraz stacji uzdatniania nie wykazała nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 0.

Wodociąg Paula

Wodociąg Paula (PAULA Ingredients Sp. z o. o. Sp. k. przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 110,6 m³/d wody wykorzystywanej do wytwarzania żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (122 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4, nadzór sanitarny – 1,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 1.

Wodociągi o produkcji < 100m³/d

Wodociąg WSKiP

Wodociąg WSKiP (Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 53,0 m³/d wody wykorzystywanej na cele własne Ośrodka. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o dwie studnie głębinowe (136 i 150 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości. Zgodnie z planem poboru próbek wody, w 2020 roku zostały wykonane badania w kierunku obecności i liczby bakterii grupy Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej. Na 9 pobranych próbek, w trzech wykazano zwiększoną liczbę ww. bakterii.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 0, monitoring parametrów grupy A – 2,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 0.

Wodociąg Calfrost

Wodociąg Calfrost (Calfrost Sp. z o.o. przy ul. Wrocławskiej w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 13,9 m³/d wody wykorzystywanej do wytwarzania żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (584 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez filtrację na kolumnach ze złożem jonowymiennym. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 2,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 3.

2.3. Podsumowanie

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza w 2020 roku była dobra (w wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono istotnych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów).
2. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej, analizy podejmowanych działań naprawczych oraz prowadzonego monitoringu (w tym urzędowej kontroli jakości wody) wydano okresowe oceny jakości wody za 2020 rok dla wszystkich obszarów dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia na terenie Kalisza, potwierdzające spełnienie wymagań w tym zakresie.
3. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody z 2020 roku, realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) ze wszystkich obszarów dystrybucji, stwierdzono jej przydatność do spożycia przez ludzi.
4. W 2020 roku, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w zakresie terminowości przekazywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) sprawozdań z badań, informacji o przekroczeniach parametrów jakości wody, informacji o planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych wraz z harmonogramami ich realizacji.
5. Stan sanitarny obiektów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (pomieszczeń, ich wyposażenia oraz urządzeń) w 2020 roku był dobry.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

3.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę

W 2020 roku Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu Oddział Higieny Komunalnej przekazała 2 obiekty (Dom Pomocy Społecznej przy ul. Winiarskiej 26 w Kaliszu oraz Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu przy ul. Granicznej 1) będące dotychczas pod nadzorem WSSE w Poznaniu. W roku sprawozdawczym obiekty nie zostały objęte planową kontrolą. W Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu odbyła się kontrola interwencyjna opisana w punkcie 3.12 Interwencje.

3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych

W 2020 roku zewidencjonowano 2 obiekty tj. 1 schronisko i 1 noclegownię. W roku sprawozdawczym obiekty nie były objęte kontrolą.

3.3. Hotele

W 2020 roku na terenie miasta Kalisza zewidencjonowano w tej grupie 7 obiektów. W minionym roku kontrolą objęto 2 hotele, co stanowi 28,57 % wszystkich obiektów. Postępowanie z czystą i brudną bielizną hotelową prowadzone prawidłowo. Obiekty hotelowe posiadały wydzielone magazyny lub miejsca na przechowywanie środków czystościowych, sprzętu porządkowego oraz składowania brudnej bielizny. Nie wykazano nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce odpadami komunalnymi. W 2020 roku podmioty nie wykonywały dezynfekcji kołder, koców, poduszek i materaców.

W obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W roku 2020 w tej grupie zewidencjonowano 7 obiektów. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba nie uległa zmianie. W roku sprawozdawczym obiekty nie były objęte kontrolą.

3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria

W 2020 r. w ewidencji PSSE w Kaliszu znajdowały się 322 obiekty, skontrolowano 13 zakładów tj. 4,04% w stosunku do wszystkich obiektów zewidencjonowanych. Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarno - higienicznego zakładu. Wzorem lat ubiegłych, wśród obiektów tej grupy przeważały zakłady fryzjerskie i fryzjersko-kosmetyczne, których skontrolowano 7 co stanowi 53,8% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. We wszystkich skontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skontrolowano 4 zakłady kosmetyczne tj. 30,8% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych w tej grupie. Wszystkie obiekty w tej grupie odpowiadały wymogom obowiązujących przepisów.

W grupie zakładów odnowy biologicznej, tatuażu i solariów skontrolowano 2 obiekty co stanowi 15,4% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W zakładach, w zależności od przeznaczenia, narzędzia stosowane do obsługi klientów poddawane są właściwym zabiegom sterylizacyjnym lub dezynfekcyjnym.

W zakładach fryzjerskich, zgodnie z ustaleniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, nie wymagano wprowadzenia sterylizacji nożyczek parą wodną w nadciśnieniu. Podstawowym sposobem ochrony klientów przed zagrożeniem przeniesienia chorób zakaźnych oraz bakteryjnych i grzybiczych w skontrolowanych zakładach była dezynfekcja narzędzi oraz dezynfekcja rąk i powierzchni.

W Gabinetach Kosmetycznych narzędzia, które mogą powodować naruszenie ciągłości tkanki muszą być bezwzględnie poddane procesowi sterylizacji. Pośród skontrolowanych obiektów tej grupy wszystkie miały na wyposażeniu autoklawy. W 3 skontrolowanych salonach (2 kosmetycznych i tatuażu działających na terenie miasta) przy wykonywaniu usług stosowany jest sprzęt jednorazowego użycia (igły, ostrza) – tj. 37,5 % w stosunku do wszystkich skontrolowanych w tej grupie. Po wykonywanych zabiegach zużyte igły i ostrza odkładane są do twardych, oznakowanych pojemników i odbierane przez firmy zajmujące się tego typu działalnością na podstawie stosownej umowy. Wszystkie zakłady posiadające umowy przedstawiły karty przekazania i utylizacji odpadów niebezpiecznych.

W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny ulega stałej poprawie. W 2020 roku nie przeprowadzono żadnej kontroli interwencyjnej dot. nieodpowiednich warunków sanitarnych w trakcie świadczenia usług, nie wydano żadnej decyzji administracyjnej i nie nałożono żadnego mandatu na właścicieli obiektów tej grupy. Coraz większa ilość gabinetów kosmetycznych zostaje wyposażona w autoklawy co zapewnia sterylną czystość używanych na co dzień narzędzi, a co za tym idzie zwiększa bezpieczeństwo klientów. Zastosowanie autoklawu parowo-ciśnieniowego jest obecnie najlepszą ze znanych metod sterylizacji, dlatego jest powszechnie używany w branży medycznej i kosmetologicznej.

3.6. Obiekty komunikacji publicznej

Dworce Autobusowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec autobusowy. W 2020 roku nie przeprowadzono kontroli tego obiektu.

Dworce Kolejowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec kolejowy. W 2020 roku obiekt ten nie był kontrolowany.

3.7. Ustępy publiczne

W 2020 roku zewidencjonowano 4 obiekty w tej grupie. Liczba ich w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie. Kontrolę przeprowadzono w 3 obiektach.

Stan sanitarno-porządkowy ustępów nie budził zastrzeżeń. W obiektach zapewniono w odpowiedniej ilości środki higieny tj. mydło w płynie, papier toaletowy oraz ręczniki jednorazowe. Podczas kontroli sprawdzano również obowiązujące przepisy w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Głównie czynności kontrolne dotyczyły sprawdzenia: czy przedsiębiorca zapewnia pracownikom środki do dezynfekcji rąk; czy jest spełniany obowiązek zasłaniania przez obsługę szaleatów mającą kontakt z klientami ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego; czy są dostępne dla klientów z zewnątrz środki dezynfekcyjne do rąk; częstotliwości dezynfekcji powierzchni wspólnych (klamki, włączniki światła, itd.). Nieprawidłowości w zakresie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono.

3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych

Na terenie miasta Kalisza znajduje się 10 cmentarzy i 8 Zakładów Usług Pogrzebowych. W roku 2020 przeprowadzono kontrolę 1 cmentarza. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Na terenie miasta Kalisza nie skontrolowano Zakładu Usług Pogrzebowych.

3.9. Baseny kąpielowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu znajdują się cztery baseny kąpielowe kryte oraz jeden Park Wodny. W 2020 roku do ewidencji basenów kąpielowych zostały włączone: basen rehabilitacyjny w ośrodku Kalmedica Sp. z o.o. przy ul. Częstochowskiej 71-75, 62-800 Kalisz; basen w kompleksie hotelowym CALISIA ONE Hampton by Hilton przy ul. Chopina 9, 62-800 Kalisz.

Ww. obiekty świadczą usługi całorocznie. W związku z wprowadzeniem w dniu 13 marca 2020 r. Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 433), obiekty typu baseny pływackie oraz aquaparki zostały zamknięte. W późniejszym czasie zasady działania tego typu obiektów określało rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2316 z późn. zm.).

Przepisy dopuszczały możliwość wykorzystywania obiektów w ramach działań rehabilitacyjnych albo w przypadku zorganizowanej grupy w ramach rywalizacji sportowej. W 2020 roku niecki były nieczynne w następujących okresach:

- Basen kąpielowy Ośrodka Sportu, Rehabilitacji i Rekreacji – od 11.03-30.08.2020 r.,
- Basen Kąpielowy SZOZ Konsylium – 11.03-31.05.2020 r.,
- Kaliski Park Wodny – 11.03-05.06.2020 r., 31.08-16.10.2020 r., 07.11-12.12.2020 r., 28.12.2020 r.- 18.01.2021 r.,
- Basen Kąpielowy Calisia One Hampton by Hilton – od 13.03-29.06.2020 r., 30.11.2020 r. do chwili obecnej,
- Basen Kalmedica Sp. z o.o. – od 19.03-30.09.2020 r.

Od początku 2020 roku na basenach pobrano w ramach kontroli urzędowej łącznie 39 próbek wody. W 39 próbkach oznaczano parametry bakteriologiczne (w tym 9 w kierunku występowania bakterii *Legionella* sp.), w 1 próbce parametry chemiczne i w 14 próbkach parametry chemiczne i bakteriologiczne. Liczba ww. próbek dotyczy kontroli jakości wody na pływalniach w ramach kontroli urzędowej. Zarządzający basenami mają również obowiązek przeprowadzania badań jakości wody na pływalniach w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością określoną w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, w jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016). W ramach kontroli wewnętrznej pobrano łącznie 292 próbek wody. W 288 próbkach oznaczano parametry bakteriologiczne (w tym 102 w kierunku występowania bakterii *Legionella* sp.), w 4 próbkach parametry chemiczne i w 193 próbkach parametry chemiczne i bakteriologiczne.

W 2020 roku nie przeprowadzono kontroli stanu sanitarnego zewidencjonowanych basenów ze względu na wprowadzony stan epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ze względu na ograniczenia związane z prowadzeniem tego typu obiektów określonych w rozporządzeniu w sprawie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Na przełomie marca 2020 r. wszystkie obiekty zostały zamknięte oraz zostały ograniczone działania PSSE w Kaliszu w związku z bieżącym nadzorem nad jakością wody na pływalniach oraz wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3.10. Hałas komunalny

W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nie rozpatrywał interwencji dot. uciążliwości związanej z hałasem wewnątrz pomieszczeń.

3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2020 roku w pozostałych obiektach w tej grupie skontrolowano 2 obiekty tj.: pralnię i stację paliw. Przeprowadzono kontrolę pralni chemicznej „Perfect Clean” znajdującej się w kompleksie handlowo-usługowym Galeria Amber oraz stację paliw przy ul. Łódzkiej 31.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pomieszczenie sanitarne wyposażone było w odpowiednią ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz wystarczającą ilość środków higieny osobistej. W skontrolowanych obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Informacja o zakazie palenia umieszczona była w widocznych miejscach.

3.12. Interwencje

W 2020 roku przeprowadzono 13 kontroli interwencyjnych. Jedna interwencja dot. świadczenia usług fryzjerskich w lokalu mieszkalnym. Przeprowadzona kontrola potwierdziła ten fakt i pouczyła przedsiębiorcę o konieczności zmiany sposobu użytkowania lokalu. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną dot. złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń Domu Pomocy Społecznej oraz nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną oraz odpadami medycznymi.

Pozostałe 11 interwencji dot. nieprzestrzegania obowiązujących nakazów, zakazów w związku z wprowadzeniem na terenie kraju stanu epidemii. Przeprowadzone kontrole nie potwierdziły podnoszonych zarzutów.

3.13. Podsumowanie

1. W okresie sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych obiektach nie odnotowano nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym.
2. W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny jest dobry.

3. W minionym roku kierowane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu prośby o interwencję dotyczyły głównie nieprzestrzegania przez przedsiębiorców ograniczeń, nakazów i zakazów nałożonych w związku z wprowadzeniem na terenie kraju stanu epidemii. Wszystkie kierowane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu prośby o interwencję nie znalazły podstaw do wszczęcia postępowania.
4. Prośby o interwencje dot. uciążliwości związanych z insektami, zagrzybieniem lokalu mieszkalnego, jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz gospodarką odpadami komunalnymi były rozpatrywane, bądź przekazywane zgodnie z kompetencjami.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem

W 2020 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 6 placówek,

co stanowi 5,3 % ogółu podmiotów leczniczych ujętych w ewidencji (tab.15).

Tab.15 Udział placówek niepublicznych w ogólnej liczbie zakładów opieki zdrowotnej

Rok	Ogólna liczba podmiotów leczniczych	Ogólna liczba podmiotów leczniczych niepublicznych	% podmiotów leczniczych niepublicznych
2018	125	120	96%
2019	116	110	95%
2020	114	109	96%

Wśród wszystkich skontrolowanych obiektów 17% stanowiły placówki publiczne, 83 % natomiast placówki niepubliczne. W 1 podmiocie (szpital) spośród ogółu skontrolowanych obiektów tj. w 17% stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno – technicznym. W związku z niezrealizowanym programem działań dostosowawczych uchybienia dotyczyły 2 podmiotów leczniczych. W 1 przypadku na wniosek strony uchylono wykonanie obowiązku wynikającego z realizacji programu dostosowawczego. W drugim podmiocie leczniczym nieprawidłowość wynikająca z programu dostosowawczego dotyczyła braku pomieszczenia higieniczno - sanitarnego dostosowanego dla osób niepełnosprawnych.

Ocenę szczegółową stanu sanitarnego przedstawia tabela 16.

Tab. 16 Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych w 2020 r. w mieście Kaliszu

Podmioty lecznicze		m. Kalisz
Lecznictwo zamknięte		
Szpital	Skontrolowano	1
	Stwierdzono zły stan sanitarny	1
Zakład pielęgnacyjno- opiekuńczy	Skontrolowano	0
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Lecznictwo otwarte - ambulatoryjne		
Publiczne	Skontrolowano	0
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Niepubliczne	Skontrolowano	5
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Ogółem	Skontrolowano	6
	Stwierdzono zły stan sanitarny	1

4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego

4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynek przy ul. Poznańskiej 79

Podmiot leczniczy rozmieszczony w kilku obiektach, oddalonych od macierzystej jednostki. Obiekty są zróżnicowane pod względem stanu technicznego i organizacji działalności.

W roku sprawozdawczym, 2020 w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem w Szpitalu przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu nie przeprowadzono kontroli kompleksowej zaplanowanej na 2020 rok.

W roku 2020 wydano 10 decyzji administracyjnych tj: 1 decyzję merytoryczną za kontrolę kompleksową przeprowadzoną w 2019 r. oraz wydano 9 decyzji administracyjnych zmieniających termin wykonania wcześniej wydanych decyzji.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane w 2020 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu, obiekt przy ul. Poznańskiej 79:

- Oddział Udarowy- modernizacja odcinka 10 C,
- Oddział Nefrologii – modernizacja odcinka 6 C,
- wykonanie instalacji oddymiania klatek schodowych – klatka AD w budynku głównym.

Prace związane z pandemią COVID – 19 :

- utworzenie izolatek na oddziale OIOM – odcinek 6 C (ścianki działowe, drzwi, malowanie)
- utworzenie izolatek na SOR – odcinek 1 C i D (ścianki działowe, drzwi, malowanie)
- dostosowanie odcinka 11 A na odcinek izolacyjny
- montaż namiotów oraz kontenerów oraz doprowadzenie do nich instalacji elektrycznej
- wyposażenie wejść do szpitala w instalację domofonową celem zabezpieczenia wejść przed niekontrolowanym wejściem pacjentów.

**Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynki przy
ul. Toruńskiej 7**

Szpital mieści się w 3 budynkach. W danym roku sprawozdawczym w wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny stwierdzono w oddziałach: ginekologicznym, zakaźnym, psychiatrycznym, bloku operacyjnym. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego wyposażenia, uszkodzonej malatury ścian, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej. Kontrolą objęto również karetkę sanitarną - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stan techniczny nadzorowanej placówki przy ul. Toruńskiej w porównaniu do roku ubiegłego uległ nieznacznej poprawie.

Laboratorium diagnostyczne oraz kaplicę przeniesiono do pomieszczeń na parterze budynku głównego szpitala po przeprowadzonym remoncie.

Miejsce stacjonowania zespołu karetki od marca przeniesiono z budynku oddziału zakaźnego do budynku po dyrekcji szpitala – administracji.

Prowadzony jest gruntowny remont pomieszczeń oddziału psychiatrycznego na I piętrze.

W szpitalu obowiązuje zakaz odwiedzin w związku z pandemią COVID-19.

W danym roku sprawozdawczym realizowano szereg prac remontowych związanych z gruntowną modernizacją I piętra Oddziału Psychiatrycznego.

Przeprowadzone prace związane z pandemią COVID -19 :

- wyposażenie wejść do szpitala w instalację domofonową – zabezpieczenie wejść przed niekontrolowanym wejściem pacjentów,
- budowanie ścianek działowych na odcinku psychiatrycznym celem dostosowania oddziału do hospitalizacji pacjentów chorych lub z podejrzeniem COVID,
- remont I piętra Oddziału Zakaźnego (malowanie, wymiana wykładzin, wymiana osprzętu wodno – kanalizacyjnego, wymiana osprzętu elektrycznego) celem przystosowania odcinka do hospitalizacji pacjentów chorych lub z podejrzeniem COVID,
- wymiana drzwi wejściowych na Oddział Zakaźny.

W roku sprawozdawczym 2020 wydano 6 decyzji administracyjnych w tym: 1 decyzję merytoryczną na nieprawidłowości dotyczące kontroli kompleksowej, 4 decyzje administracyjne zmieniające termin wykonania wcześniej wydanych decyzji, 1 decyzję płatniczą za czynności kontrolne przeprowadzone w 2019 roku. 1 decyzja płatnicza za czynności kontrolne przeprowadzone podczas kontroli kompleksowej zostanie wydana w 2021 roku.

W lutym 2020 roku została przeprowadzona kontrola tematyczna, przez Sekcję Epidemiologii, która dotyczyła oceny przygotowania oddziału zakaźnego, mieszczącego się w szpitalu przy ul. Toruńskiej, w związku z ryzykiem występowania na terenie RP nowego koronawirusa SARS – CoV-2. Podczas kontroli uchybień nie stwierdzono.

Szpital przy ul. Poznańskiej 79 posiadał opracowany program dostosowawczy, który uzyskał pozytywną opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu decyzją z dn. 11.05.2012r. Nr DN-NS.9012.2.71.2012.

W związku z upływem terminu realizacji programu działań dostosowawczych wszystkie zadania, które nie zostały zrealizowane do 31.12.2017 r. zostały po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych ujęte w decyzjach administracyjnych.

Realizacja obowiązków, która zawarta była w Programie Dostosowawczym realizowana jest na bieżąco i ma na celu dostosowanie poszczególnych oddziałów i pomieszczeń szpitalnych do obowiązujących przepisów.

Wykonane prace remontowe związane z realizacją obowiązków wynikających z programu dostosowawczego w danym roku sprawozdawczym

- szpital przy ul. Poznańskiej 79 : wyposażono brudownik w wentylację mechaniczną wyciągową oraz wyposażono brudownik w maceratory: Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Zakład Leczniczego Usprawniania, Oddział Rehabilitacji, Oddział Internistyczny I, Oddział Otolaryngologiczny, Oddział Reumatologiczny, Oddział Nefrologii, Oddział Chirurgii Dziecięcej,
- szpital przy ul. Toruńskiej 7: Izba Przyjęć (budynek główny) - zapewniono bezpośrednie zadaszenie wejścia z dojazdem umożliwiającym podjazd co najmniej dla jednego pojazdu oraz przystosowano pomieszczenie higieniczno – sanitarne dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Na nieprawidłowości wynikające z braku realizacji obowiązków, które były zawarte w Programie Działan Dostosowawczych niewykonane w 2020 roku wydano decyzje zmieniające termin ich realizacji do 2022 roku.

Wpływ na ocenę negatywną w/w oddziałów i pomieszczeń w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu ma ich stan techniczny i niedostosowanie do obowiązujących wymogów zawartych w przepisach.

KALMEDICA Sp. z o. o. ul. Częstochowska 71-75 w Kaliszu

W roku sprawozdawczym, w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem nie przeprowadzono kontroli kompleksowej zaplanowanej na 2020 rok.

Podmiot rozpoczął działalność leczniczą od dnia 01.01.2012r. Jest szpitalem wielofunkcyjnym. Znajduje się w budynku czterokondygnacyjnym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada aktualny certyfikat jakości ISO. Szpital świadczy usługi z zakresu chirurgii ogólnej dla dorosłych, chirurgii ogólnej dla dzieci, otolaryngologii, chirurgii urazowo-ortopedycznej, okulistyki. W swojej strukturze posiada również poradnie specjalistyczne

tj; laryngologiczną, chirurgiczną, urazowo-ortopedyczną, urologiczną, okulistyczną dla dorosłych i dzieci, gabinety zabiegowe, gabinet badań audiometrycznych (gabinet protetyki słuchu, gabinet ciszy), gabinet ćwiczeń zeza, a także pracownię RTG i Zespół Poradni Stomatologicznych.

Blok operacyjny znajduje się na III kondygnacji budynku i składa się z: 4 sal operacyjnych, sali wybudzeń, 3 sal pooperacyjnych, 4 pomieszczeń przygotowawczych dla personelu i dla pacjentów, gabinetu zabiegowego, pomieszczenia sterylizacji sprzętu medycznego, pomieszczenia mycia i dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego, śluzy szatniowej dla personelu, śluzy szatniowej dla pacjentów, magazynku sprzętu, brudownika, pomieszczenia porządkowego, socjalnego, pomieszczenia higieniczno – sanitarnego dla personelu pacjentów, pomieszczenia higieniczno – sanitarnego dla personelu pacjentów, izby przyjęć.

Pomieszczenia oddziału szpitalnego zlokalizowane są na IV ostatniej kondygnacji budynku.

W placówce funkcjonuje lokalna sterylizacja. W lokalnej sterylizatorni świadczone są usługi sterylizacji narzędzi dla gabinetów kosmetycznych i Niepublicznego Zakładu Specjalistycznej Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej "SALUS" ul. Zagorzynek 34 w Kaliszu. Szpital zlokalizowany jest w tym samym budynku co przychodnia „OKULUS” Sp. z o. o. Obiekty mają tego samego właściciela oraz kierownika. Pomieszczenia wspólnie użytkowane: brudownik, pokój socjalny, magazyn środków czystościowych i dezynfekcyjnych oraz szatnia dla personelu.

Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r.późn.zm. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. Kalisz ul. Zagorzynek 34

W roku sprawozdawczym nastąpiło przekształcenie przedsiębiorstwa NZS i POZ SALUS Ewa Goździewicz z osoby fizycznej wykonującej we własnym zakresie działalność gospodarczą na jednoosobową spółkę kapitałową NZOZ SALUS Sp. z o.o. Struktura podmiotu i udzielane świadczenia nie uległy zmianie.

W roku 2020, w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem nie przeprowadzono kontroli kompleksowej zaplanowanej na 2020 rok.

Podmiot leczniczy rozpoczął działalność w 2011 roku. Posiada 95 łóżek (4 pokoje 1-osobowe, 7 pokoi 2-osobowych, 9 pokoi 3-osobowych, 10 pokoi 5-osobowych). Wszystkie pokoje łóżkowe wyposażone są w węzeł sanitarny, dozowniki z płynnym mydłem, pojemnikami na ręczniki jednorazowego użytku i pojemnikami na zużyte ręczniki. Pomieszczenie brudownika posiada myjnię - dezynfektor.

W placówce opracowane są i wdrożone procedury higieniczne. W zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym stosowana jest płynoterapia w systemie zamkniętym. Wprowadzony jest zamknięty system pobierania krwi - umowa z Diagnostyką sp. z o. o. w Kaliszu. Podmiot leczniczy korzysta na zasadzie umowy o współpracy z sali rehabilitacyjnej mieszczącej się w tym samym budynku, a należącej do NZS i POZ „MEDYK”. Obiekt usytuowany jest w budynku przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada własną kotłownię gazową. Odpady medyczne odbiera firma P.H.U. EPAK z Kalisza.

Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. z póź.zm. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Wojewódzki Szpital Zespolony im L. Perzyny ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Budynek Szpitala przy ul. Poznańskiej 79

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg sieciowy Kalisz.
2. Jakość wody pod względem fizyko-chemicznym oraz pod względem bakteriologicznym – dobra. Woda ciepła jest podgrzewana przez własną kotłownię oraz poprzez wykorzystanie energii słonecznej (instalacja solarna).

W 2020 r. nie pobierano próbek wody ciepłej do badań laboratoryjnych na obecność bakterii z rodzaju *Legionella* z budynku Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu w związku ze sprawowanym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorem nad jakością wody przeznaczonej do spożycia.

3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia są dwa zbiorniki retencyjne o pojemności 1000 m³ każdy. Ilość wody uzdatnionej w zbiornikach wystarcza na zaopatrzenie szpitala przez okres 12 dób.
4. Jakość wody w szpitalu jest monitorowana na bieżąco (1 x w miesiącu pod względem bakteriologicznym oraz 1 x na rok pod względem fizyko-chemicznym). W 2020 r. nie odnotowano przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych.
5. W minionym roku nie zanotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej. Nie zgłoszono awarii sieci, nie prowadzono również modernizacji.

Odprowadzanie ścieków

Ścieki pochodzące ze szpitala przy ul. Poznańskiej są odprowadzane do miejskiej sieci kanalizacyjnej i nie podlegają dezynfekcji. Wyjątek stanowią ścieki pochodzące z zakładu patomorfologii oraz laboratorium (pracowni mikrobiologicznej), które po dezynfekcji trafiają do niezależnej instalacji z odstojnikiem, gdzie następuje ich uśrednianie.

Budynki Szpitala przy ul. Toruńskiej 7

1. Szpital jest zaopatrywany w wodę z wodociągu sieciowego Kalisz.
2. W 2020 roku jakość wody pod względem bakteriologicznym oraz fizykochemicznym odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).
3. W 2020 roku nie pobierano próbek wody ciepłej do badań laboratoryjnych z budynku Szpitala przy ul. Toruńskiej 7 w Kaliszu w związku ze sprawowanym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorem nad jakością wody przeznaczonej do spożycia.

4. Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi zbiornik wody o pojemności 50 m³ gromadzący wodę wodociągową, która poddawana jest dodatkowemu uzdatnianiu w szpitalnej stacji uzdatniania wody. Po uzdatnieniu woda magazynowana jest w zbiorniku wody uzdatnionej o pojemności 500 m³. Woda uzdatniana poddawana jest dezynfekcji poprzez dozowanie podchlorynu sodu. Ilość wody uzdatnionej w zbiorniku wystarcza na zaspokojenie potrzeb szpitala na okres 4 dób. Istnieje również możliwość podawania wody z sieci wodociągu kaliskiego z innego przyłącza z pominięciem zbiorników zapasowych i szpitalnej stacji uzdatniania wody.
5. W minionym roku nie odnotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej, awarii sieci, nie przeprowadzono również modernizacji.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki ze szpitala są odprowadzane do miejskiego systemu kanalizacji zbiorowej. Ścieki z Oddziału Zakaźnego przed wprowadzeniem do kanalizacji poddawane są dezynfekcji, przy wykorzystaniu podchlorynu sodu, dawkowanego automatycznie.

KALMEDICA s.c. 62-800 Kalisz, ul. Częstochowska 71-75

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
2. Badanie jakości wody w obiekcie prowadzone jest w ramach kontroli wewnętrznej. Budynek zaopatrywany jest w wodę wodociągową o dobrej jakości. W 2020 roku nie badano próbek wody ciepłej na obecność bakterii z rodzaju Legionella.
3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę są 4 zbiorki polietylenowe ELBI, każdy o pojemności 2000 l.
4. W 2020 roku nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie prowadzono również modernizacji.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacyjnego.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. Kalisz, ul. Zagorzynek

34

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
W 2020 roku badania jakości wody przeznaczonej do spożycia prowadzone były w ramach kontroli wewnętrznej. W dniu 28 sierpnia 2020 r. przeprowadzono badania wody ciepłej w ramach kontroli urzędowej na obecność bakterii z rodzaju Legionella. Próbkę pobrano w 4 punktach (jedna próbka wody uległa uszkodzeniu w trakcie transportu). Analiza w/w próbek wykazała, że jakość wody ciepłej w instalacji wodociągowej budynku, spełnia wymagania w zakresie liczby bakterii Legionella sp., określone w zał. nr 5 części A rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).
2. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zbiornik zapasowy o pojemności 10 m³.
3. W 2020 r. nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie prowadzono również modernizacji.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacji miejskiej.

4.2.3. Sterylizacja

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz

Szpital posiada w swojej strukturze centralną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię. Najbardziej popularną metodą sterylizacji w placówce jest autoklawowanie oraz sterylizacja plazmowa sprzętu termolabilnego.

Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji przedstawia tabela 17.

Tab.17. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kaliszu

Nazwa	Typ	Rok produkcji	Producent
Sterylizator parowo-formaldehadowy	GE 2612 ERC-2	1999	Geringe
Sterylizator parowy Geringe	HS 6613EM-2	2005	Geringe
Sterylizator plazmowy	STT-RRAD 100S	2008	Johson- Johson
Sterylizator parowy Geringe	HS 6613EM-2	2015	Geringe
Sterylizator parowy STATIM 7000	STATIM 7000	2013	SciCan

Laboratorium mikrobiologiczne wyposażone jest w 2 urządzenia sterylizujące:

- sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1986

1. sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1989.

Nieprawidłowości w zakresie sterylizacji nie stwierdzono.

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu przy ul. Częstochowskiej 71-75

Zakład posiada w swojej strukturze lokalną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię na bloku operacyjnym przy sali operacyjnej okulistycznej. Wyposażenie w sterylizatory: sterylizatory parowe 5 sztuk typu MELAG: rok produkcji 2011 - 4 sterylizatory

i 1 sterylizator z 2012 roku.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Podmiot zawarł umowę na wykonywanie usług sterylizacyjnych w dniu 01.01.2013r. z KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71-75 na czas nieokreślony. W świetle obowiązujących przepisów kierownicy podmiotów leczniczych zobligowani są do zapewnienia warunków skutecznej sterylizacji oraz prowadzenia dokumentacji procesów sterylizacji. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas prowadzonych kontroli aktualizują rejestr urządzeń sterylizujących, kontrolują dokumentację procesów sterylizacji oraz prawidłowość kontroli wewnętrznej procesu sterylizacji.

4.2.4. Żywienie pacjentów w szpitalu

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu –

budynki przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7

Szpital korzystała z usług wyspecjalizowanej firmy Handlowo – Usługowej Dymarczyk

i Górczyński s.c. Kalisz ul. Częstochowska 61. Przygotowywanie posiłków odbywa się w pomieszczeniach restauracji ORNAMENT na ul. Obozowej w Kaliszu. Posiłki pakowane są w naczynia jednorazowe, przewożone specjalistycznym samochodem i rozdzielane na poszczególne oddziały.

W restauracji w zakresie żywienia stosuje się zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz systemu HACCP. Opracowane są wymagane instrukcje, procedury, prowadzone są rejestry i zapisy z zakresu tych praktyk.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” Sp. z o. o. ul. Zagorzynek 34, 62-800

Kalisz

Żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym - posiłki przygotowywane są i dostarczane przystosowanym transportem w odpowiednich bexamach z kuchni Domu Pomocy Społecznej w Liskowie.

KALMEDICA sp. z o o ul. Częstochowska 71/75, 62- 800 Kalisz

Żywienie w formie cateringu, posiłki dostarczane są na zasadzie indywidualnych potrzeb pacjenta, telefonicznie z różnych restauracji.

4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz

W roku sprawozdawczym 2020 kontrolą kompleksową objęto **Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny** w Kaliszu budynek przy ul. Toruńskiej 7. Na stanowiskach pracy opracowane i wdrożone są procedury z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z odpadami komunalnymi. Odpady zbierane są do worków foliowych, a następnie przechowywane w kontenerach i pojemnikach w wydzielonym miejscu (zadaszonym z betonową posadzką).

Pojemniki są regularnie opróżniane i wywożone przez specjalistyczną firmę Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” S. A. ul. Bażancia 1A, 62-800 Kalisz - (dotyczy Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79 oraz ul. Toruńskiej 7) na składowisko odpadów komunalnych. W szpitalach prowadzi się ewidencję odpadów z podziałem na poszczególne grupy zgodnie z ustawą o odpadach i katalogiem odpadów.

Zużyte świetlówki, odczynniki laboratoryjne, wywoływacze i utrwalacze oraz inne odpady zawierające rtęć są zbierane, a następnie odbierane przez uprawnione firmy. Szczątki pooperacyjne i po zabiegowe z bloku operacyjnego, oddziału położniczo-ginekologicznego i prosektorium składowane są w odpowiednich pojemnikach w brudownikach, oznakowane i transportowane do magazynów odpadów, gdzie przechowywane są do czasu odbioru i wywozu do unieszkodliwienia termicznego. Czas magazynowania odpadów medycznych do 24 godzin. Odbiorem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów medycznych zajmuje się Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o. o. ul. Sulańska 11, 62-510 Konin. Odbiorca posiada zezwolenie w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów wydane decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego o Nr DSR.IV.7243.23.2012 ważne do dnia 25.07.2022 r. Karty przekazania odpadów oraz karty ewidencji odpadów dostępne są do wglądu w Dziale Logistyki. Do odbioru odpadów medycznych używane są pojemniki typu 240 l, które są codziennie dezynfekowane przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w zakresie gospodarki odpadami medycznymi nie stwierdzono.

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71 – 75

Odpady medyczne ze szpitala KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71 – 75 odbiera, transportuje do miejsca utylizacji firma EKOMED – Piotr Wojciechowski 62-800 Kalisz ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60. Szpital posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów z dnia 17.07.2012 r. nr WSRK.6221.18.2012 wydane przez Prezydenta Miasta Kalisz ważne do dnia 18 lipca 2022 r.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o.
w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Odpady medyczne odbiera i transportuje do miejsca utylizacji firma PHU EPAK ul. Górnośląska 77/50, 62-800 Kalisz. Podmiot leczniczy posiada zatwierdzony program gospodarki odpadami z dnia 14.11.2012 r. nr WSRK.6230.15.2012 ważny do 14.11.2022 r.

4.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną szpitalną we wszystkich 3 w/w placówkach określają opracowane procedury, które są wdrożone do stosowania w poszczególnych oddziałach. Usługi pralnicze w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym Kalisz ul. Poznańska 79, w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Zagorzynek 34 oraz

w KALMEDICA Sp. z o.o. ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz świadczy: PRALNIA LUBOŃ Sp. z o. o., Sp. komandytowa 62-030 Luboń, ul. Szkolna 1 b.

W lutym 2020 roku przeprowadzono kontrolę w pomieszczeniach Pralni LUBOŃ wynajmowanych od Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu. Na stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną i decyzję płatniczą za wykonane czynności kontrolne. Obecnie trwa postępowanie administracyjne.

Firma pralnicza Pralnia „LUBOŃ”, 62-030 Luboń, ul. Szkolna 1b. świadczy usługi dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu w obiektach przy ul. Poznańskiej 79 oraz przy ul. Toruńskiej 7 zgodnie z zawartą umową Nr 29/EZ/DL/19 z dnia 30 lipca 2019 r., ważną do dnia 31 lipca 2021 r. Przedmiotem umowy są świadczenia usługi pralniczej, transportu oraz wynajmu bielizny szpitalnej pościelowej dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kaliszu, najmu pomieszczeń z przeznaczeniem na magazynki gospodarcze oraz pomieszczenie do mycia i dezynfekcji wózków transportowych (w szpitalu przy ul. Toruńskiej 7 odbywa się tylko usługa transportu „czystej” i „brudnej” bielizny szpitalnej bezpośrednio z oddziałów szpitalnych – bez wynajmowania pomieszczeń pomocniczych).

4.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego

W Kaliszu w 2020 roku świadczeń w systemie ambulatoryjnym udzielały przychodnie i poradnie (110 podmioty lecznicze). Obiekty realizowały programy dostosowawcze mające na celu dostosowanie placówek dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Skontrolowano stan sanitarny 5 placówek lecznictwa ambulatoryjnego. Wśród 5 zwizytowanych nie stwierdzono złego stanu sanitarno – higienicznego i sanitarno – technicznego.

W 2 podmiotach leczniczych stwierdzono niezrealizowanie obowiązków wynikających z programu działań dostosowawczych.

W 1 z podmiotów na wniosek strony uchylono wykonanie obowiązku wynikającego z realizacji programu dostosowawczego decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, w zakresie zainstalowania dźwigu osobowego dla osób niepełnosprawnych. Odstąpienie od wykonania ww. obowiązku umotywowane zostało stanowiskiem wyrażonym w piśmie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, uzasadniającym iż, dana nieruchomość podlega ochronie konserwatorskiej wpisanej do rejestru zabytków i z uwagi na walory architektoniczne oraz wartość historyczną lokalizacja urządzeń technicznych jak np. windy zarówno na zewnątrz obiektu zabytkowego jak i wewnątrz wpłynęłaby bardzo niekorzystnie na bryłę obiektu zniekształcają ją, natomiast wewnątrz narażone byłoby na liczne wyburzenia, co byłoby bardzo szkodliwe dla obiektu.

W drugim podmiocie leczniczym nieprawidłowość wynikająca z programu dostosowawczego dotyczyła braku pomieszczenia higieniczno sanitarnego dostosowanego dla osób niepełnosprawnych. Wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji do 31.03.2021 r. oraz decyzję za podjęte czynności kontrolne.

Przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne przez Sekcję Epidemiologii we współpracy z Sekcją Higieny Komunalnej, w związku z informacją telefoniczną pacjentów dotyczących nieodpowiedniego stanu sanitarno – higienicznego.

W pierwszym przypadku za stwierdzoną nieprawidłowość - brak ręczników jednorazowego użycia w pomieszczeniu higieniczno - sanitarnym przy stanowisku mycia rąk dla pacjentów -została wydana decyzja płatnicza za podjęte czynności kontrolne. Uchybienie zostało usunięte w trakcie kontroli.

W drugim przypadku skargę uznano za bezzasadną. Podczas kontroli stwierdzono, iż pomieszczenia higieniczno – sanitarne wyposażone są w: umywalki z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem w płynie, pojemniki z ręcznikami jednorazowego użycia oraz pojemniki na zużyte ręczniki. Czystość bieżąca w kontrolowanych pomieszczeniach była zachowana.

W roku 2020 wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 uchylającą obowiązki wynikające z programu dostosowawczego oraz 1 decyzję w sprawie opłat za czynności kontrolne w obiektach realizujących obowiązki wynikające z programu dostosowawczego; 2 decyzje zmieniające termin wykonania decyzji, 1 decyzję płatniczą za czynności kontrolne wykonane w podmiocie leczniczym w 2019 roku. Przeprowadzono 5 kontroli bieżących oraz 1 kontrolę sprawdzającą oraz 2 kontrole interwencyjne.

4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na terenie powiatu kaliskiego w danym roku sprawozdawczym działało osiem specjalistycznych firm zajmujących się transportem odpadów medycznych:

1. Transport i Utylizacja Odpadów Medycznych „EKOMED” Piotr Wojciechowski, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60, 62-800 Kalisz; Nr zezwolenia na transport – WGOŚ. 6233.2.2017z dnia 2017-12-28 wydane –decyzją Prezydenta Miasta Kalisza . Decyzja wydana na 10 lat lub krócej do czasu wpisu do rejestru o którym mowa w art. 49 ust.1 ustawy o odpadach.
2. Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych sp. z o.o., ul. Sułańska 11, 62-510 Konin; Nr zezwolenia na transport –DSR-VI.724323/2012, wydane - decyzją Marszałka Woj. Wielkopolskiego, ważne do 25.07.2022 r.
3. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „HYGEA” Czesław Golik, ul. Szkolna 21, 64-720 Lubasz; Nr zezwolenia na transport – znak OS.6233.36.2012.KB, wydane przez Starostę Czarnkowsko –Trzcianieckiego ważne do 03.01.2023 r.
4. P.H.U. „EPAK” ul. Górnośląska 77/50, 62-800 Kalisz; Nr zezwolenia na transport – WSRK. 6233.13.206, wydane –decyzją Prezydenta Miasta Kalisza. Decyzja wydana na 10 lat lub krócej do czasu wpisu do rejestru o którym mowa w art. 49 ust.1 ustawy o odpadach.

5. P.P.H.U. „MARDO” Jolanta Janiak 62-580 Grodziec ul. Wiejska 15 Numer rejestrowy: 000008539 nadany przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dn. 3.04.2018r. Nr DSR-V-2.7034.733.2018.
6. Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A. z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim ul. Staroprzygodzka 138.Nr zezwolenia na transport – RPŚ. 6230.16.2011, wydane decyzją przez Starostę Powiatu Ostrowskiego, ważne do 22.11.2021r.
7. REMONDIS Medison Sp.zo.o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza. NIP 626 24 78 042, Regon 27 37 38 168, KRS 0000198239.
8. MED. WESTE Marlena Szadek z siedzibą ul. Kościelna 3, 62 – 500 Konin NIP 665-269-61-37, REGON 300645800. Decyzja nr OŚ.6233.1.2013 z dn. 18.01.2013 r. wydana przez Prezydenta Miasta Konina zezwalająca na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadami.

Uwaga: W danym roku sprawozdawczym dodano 1 nowy podmiot zajmujący się transportem odpadów medycznych - MED. WESTE Marlena Szadek z siedzibą ul. Kościelna 3, 62 – 500 Konin.

4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W nadzorowanych podmiotach leczniczych czystość bieżąca była zachowana.

4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego

W 2020 roku uchybień nie stwierdzono.

Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń.

4.4. Praktyki lekarskie

W 2020 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 3 placówek (indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska, w tym indywidulna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów) Stanowi to 0,9 % ogółu placówek ujętych w ewidencji (352 podmiotów).

W 2020 roku uchybień nie stwierdzono.

4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono

4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości nie stwierdzono. Placówki skontrolowane posiadały aktualną procedurę postępowania z odpadami medycznymi.

4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W zakresie czystości pomieszczeń i porządku uchybień nie stwierdzono.

4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Uchybień w zakresie procedur dezynfekcyjnych nie stwierdzono. Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń.

4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

4.5. Praktyki pielęgniarские

W 2020 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w związku z panującą pandemią COVID – 19 nie podjęła kontroli placówek dotyczących praktyk pielęgniarских zaplanowanych na dany rok sprawozdawczy.

4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nie dotyczy.

4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nie dotyczy.

4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

Nie dotyczy.

4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Nie dotyczy.

4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Nie dotyczy.

4.6. Podsumowanie

1. W 2020 roku odsetek podmiotów leczniczych ocenionych negatywnie wyniósł 33 % i jest wyższy w porównaniu z rokiem 2019 (13,2 %). Nie jest możliwe adekwatne porównanie z rokiem 2019 (16,7 %) z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną (pandemia COVID – 19).
2. W roku sprawozdawczym 2020 jest wyższy w stosunku do roku ubiegłego, odsetek negatywnie ocenionych placówek niepublicznych i wyniósł 20 %. Najwięcej zastrzeżeń budził stan sanitarny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, gdzie mimo prowadzonych w szerokim zakresie prac remontowych potrzeba poprawy stanu technicznego jest nadal duża. Poprawy stanu sanitarno-technicznego wymagają następujące oddziały: otolaryngologii, chirurgii twarzowo – szczękowej, psychiatryczny, nefrologiczny ze Stacją Dializ, rehabilitacji oraz zaplecze szpitala. Obecnie trwają gruntowne prace remontowe Oddziału Psychiatrycznego, których zakończenie przewiduje się na koniec lutego 2021 roku (szpital ul. Toruńska), oraz Oddziału Nefrologii ze Stacją Dializ z przewidywanym terminem realizacji na marzec 2021 roku (szpital ul. Poznańska).
3. Podmioty lecznicze posiadały opracowane programy działań dostosowawczych. Programy obowiązywały do 31.12.2017 r. Niewykonane zadania w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków sanitarnych, w których udzielane są świadczenia medyczne stwierdzono w 2 podmiotach leczniczych. Termin realizacji obowiązku wynikającego z programu działań dostosowawczych ujęto w decyzji administracyjnej .
4. W danym roku sprawozdawczym w podmiotach leczniczych, szczególnie lecznictwa zamkniętego, wykonano szereg prac remontowych i modernizacyjnych związanych z dostosowaniem obiektów na potrzeby związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjentom jak i personelowi medycznemu w sytuacji pandemii COVID 19.
5. Przeprowadzono dodatkowo 2 kontrole interwencyjne, z czego 1 okazała się bezzasadna. W drugim przypadku stwierdzone uchybienie zostało usunięte podczas kontroli a za stwierdzoną nieprawidłowość wydano decyzje płatniczą za podjęte czynności kontrolne.

6. Przeprowadzono kontrolę tematyczną oceny przygotowania - oddziału zakaźnego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Toruńskiej 7 – w związku z występowaniem na terenie RP wirusa SARS – CoV- 2. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.
7. Przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno – technicznego pojazdu do transportu chorych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.
8. Ogółem na podmioty lecznictwa zamkniętego wydano 17 decyzji administracyjnych, w tym: 2 decyzje merytoryczne za kontrole kompleksowe przeprowadzone w 2019 roku i 2020 roku, 13 decyzji administracyjnych zmieniających termin wcześniej wydanych decyzji oraz 2 decyzje płatnicze za wykonane czynności kontrolne.
9. Ogółem na podmioty lecznictwa otwartego wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje merytoryczne związane z kontrolą bieżącego stanu sanitarnego, 2 decyzje administracyjne zmieniające termin wykonania obowiązków, 1 decyzje administracyjną uchylającą wykonanie obowiązku wynikającego z realizacji programu dostosowawczego, 3 decyzje płatnicze za wykonane czynności kontrolne, w tym 1 za czynności kontrolne wykonane w 2019 roku.
10. W roku sprawozdawczym 2020, w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem przez PSSE w Kaliszu innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem, nie przeprowadzono większości kontroli kompleksowych oraz kontroli bieżącego stanu sanitarnego podmiotów leczniczych zaplanowanych na 2020 rok.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

V.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

V.1.1. Struktura zatrudnienia

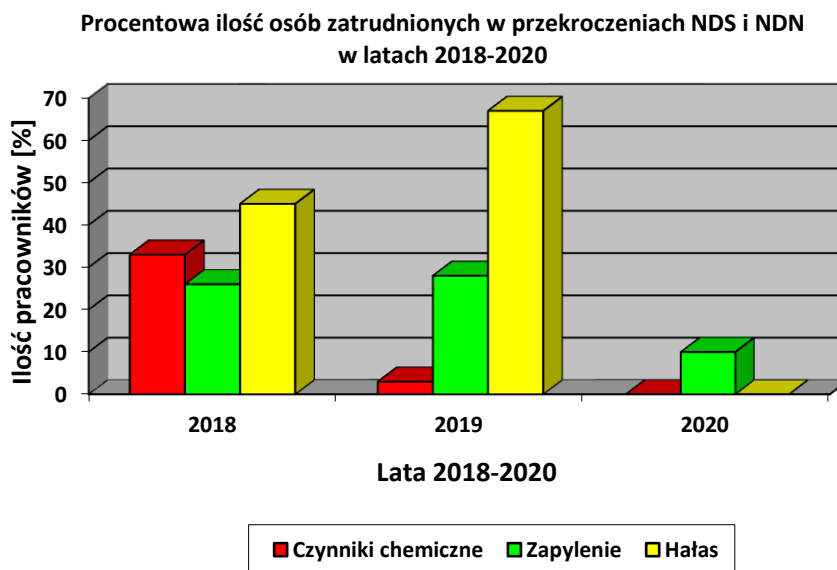
W roku 2020 w ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowane były 254 zakłady, które zatrudniały ogółem 12129 pracowników. Przeważały zakłady małe do 100 zatrudnionych - 188, co stanowi 73 % ogółu wszystkich zakładów w ewidencji. W trakcie podjętych czynności kontrolnych zaobserwowano, iż zatrudnienie pracowników w stosunku do roku 2019 nie uległo zmianie i znajduje się na tym samym poziomie. Jedno duże przedsiębiorstwo zostało przekształcone na dwa podmioty.

V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W roku sprawozdawczym w jednym zakładzie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń - NDS. W ponadnormatywnych stężeniach czynników szkodliwych pracowało ogółem 10 osób. (tab. 16).

Tab.16. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w latach 2018 – 2020.

Rodzaj czynników szkodliwych	Rok	Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDS		Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDN	
		<i>liczba</i>	<i>%</i>	<i>liczba</i>	<i>%</i>
<i>Zapylenie</i>	<i>2018</i>	<i>11</i>	<i>26</i>		
	<i>2019</i>	<i>135</i>	<i>28</i>		
	<i>2020</i>	<i>10</i>	<i>100</i>		
<i>Hałas</i>	<i>2018</i>			<i>18</i>	<i>45</i>
	<i>2019</i>			<i>331</i>	<i>67</i>
	<i>2020</i>			<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Substancje chemiczne</i>	<i>2018</i>			<i>14</i>	<i>33</i>
	<i>2019</i>			<i>14</i>	<i>3</i>
	<i>2020</i>			<i>0</i>	<i>0</i>

Jak wynika z tabeli i wykresu większość osób pracujących w warunkach przekroczeń wartości NDS i NDN w skontrolowanych zakładach to pracownicy narażeni na działanie pyłu mąki.

V.1.3. Kontrole w ramach nadzoru.

W roku 2020 kontrolowane były zakłady, w których występowały istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników, tj. hałas, zapylenie, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny niebezpieczne, w tym m.in. prekursorzy, produkty biobójcze i środki ochrony roślin.

Skontrolowano 31 zakładów zwracając szczególną uwagę na zagrożenia związane z zawodowym narażeniem pracowników na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i zastosowanie przez pracodawców organizacyjno – technicznych środków zapobiegawczych przed negatywnymi skutkami narażenia zawodowego zatrudnionych pracowników, stan sanitarny zaplecza socjalnego i higieniczno – sanitarnego oraz na realizację zarządzeń wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy, a także na sposób wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych zgodnie z wymogami UE oraz środków zastępczych. Ogółem przeprowadzono 32 kontrole.

W roku sprawozdawczym 2020 stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu mieszaniny chemicznej, w związku z czym wydano 1 decyzję administracyjną w przedmiocie wstrzymania wprowadzania do obrotu mieszaniny chemicznej, stwarzającej zagrożenie oraz przekazanie informacji o wprowadzaniu do obrotu mieszaniny do Inspektora do spraw Substancji Chemicznych.

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa pracy zakłady stosowały środki ochrony osobistej – rękawice, fartuchy ochronne, maski, gogle, a także systemy ochrony zbiorowej, takie jak: wentylacja mechaniczna - stanowiskowa i ogólna. Równocześnie zakłady pracy wprowadzały hermetyzację procesów produkcyjnych, modernizację oraz sukcesywną wymianę maszyn i urządzeń w celu zmniejszenia emisji hałasu oraz substancji szkodliwych do środowiska pracy.

V.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi w roku 2020 stwierdzono, że w kontakcie z nimi zatrudnionych było 116 osób, w tym 48 kobiet.

V.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki.

W ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowany były 3 podmioty lecznicze stosujące cytostatyki. W pomieszczeniach przeznaczonych do przygotowywania leków cytostatycznych zainstalowane są łóżka laminarne, w których filtry wymieniane są zgodnie z zaleceniami producenta.

V.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W roku sprawozdawczym na terenie miasta Kalisza przeprowadzono 3 kontrole w zakładach, w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi (zakłady przetwórstwa spożywczego, zakłady oczyszczania miasta, podmioty lecznicze, w których występują czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy zagrożenia: m.in. wirusy HBV, HCV i HIV). Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych było 2198 pracowników. Liczba pracowników narażonych zawodowo na czynniki biologiczne jest porównywalna z rokiem 2019.

V.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.

W ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi oraz w zakresie produkcji i stosowania środków ochrony roślin, przeprowadzono w Kaliszu 16 kontroli.

Kontrolą objęto następujące typy podmiotów: hurtownie oraz producentów i dystrybutorów produktów biobójczych, dystrybutorów środków ochrony roślin, producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin niebezpiecznych, a także zakłady o różnym profilu produkcji, stosujące w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia, sprawdzono również warunki magazynowania substancji i mieszanin chemicznych. Podczas prowadzonych działań zwracano uwagę na realizację obostrzeń w związku z przestrzeganiem przepisów zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii dotyczących m.in. stosowania środków dezynfekcyjnych jako produktów biobójczych.

W czasie kontroli producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych szczególną uwagę zwracano na zawartość etykiety wprowadzanych substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz karty charakterystyki w związku ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). W związku z prowadzonym nadzorem w roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję administracyjną w przedmiocie wstrzymania wprowadzania do obrotu mieszaniny chemicznej, stwarzającej zagrożenie oraz przekazanie informacji o wprowadzaniu do obrotu mieszaniny do Inspektora do spraw Substancji Chemicznych.

Na terenie miasta Kalisza zarejestrowany był 1 producent i 1 importer produktów biobójczych, oraz 4 wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3. Ponadto zarejestrowanych było 4 producentów niebezpiecznych mieszanin chemicznych.

V.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi.

W roku 2020 w Kaliszu nie funkcjonował żaden podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu środki zastępcze. Prowadzono bieżący monitoring pomieszczeń zlokalizowanych w miejscach usytuowania sklepów, które wcześniej wprowadzały do obrotu środki zastępcze.

PSSE w Kaliszu prowadziła 3 postępowania zakończone decyzją w trybie art. 44c ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050) t.j. w sprawie przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu środków zastępczych.

W 2020 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu nie przekazano żadnej sprawy z Prokuratury Rejonowej ani z Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu dotyczącej posiadania, wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu środków zastępczych celem przeprowadzenia odrębnego postępowania administracyjnego.

W 2020 roku, na podstawie informacji uzyskanych z Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu, odnotowano 16 przypadków zatruc w tym 11 przypadków zatruc środkami zastępczymi i 5 przypadków zatrucia narkotykami.

V.2. Choroby zawodowe

W roku 2020 wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do jej uznania. W 2019 roku wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Tab. 17 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w Kaliszu w latach 2018-2020

<i>Rodzaj stwierdzonych najczęściej chorób zawodowych</i>	<i>Rok</i>	<i>Liczba przypadków</i>
<i>Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy</i>	<i>2018</i>	<i>0</i>
	<i>2019</i>	<i>1</i>
	<i>2020</i>	<i>0</i>
<i>Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa</i>	<i>2018</i>	<i>0</i>
	<i>2019</i>	<i>2</i>
	<i>2020</i>	<i>1</i>
<i>Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat</i>	<i>2018</i>	<i>1</i>
	<i>2019</i>	<i>1</i>
	<i>2020</i>	<i>0</i>
<i>Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry</i>	<i>2018</i>	<i>1</i>
	<i>2019</i>	<i>0</i>
	<i>2020</i>	<i>0</i>

V.3. Podsumowanie

1. W roku 2020, w ewidencji PSSE w Kaliszu znajdował się 1 obiekt więcej w porównaniu z rokiem poprzednim.
2. Duże zmiany w rejestracji podmiotów gospodarczych (likwidacja, powstawanie nowych) utrudnia ocenę narażenia na czynniki szkodliwe.
3. Ilość postępowań administracyjnych zakończonych decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej zmniejszyła się w stosunku do roku 2019. Nadal istotny problem stanowi udowodnienie zawodowego charakteru choroby, zwłaszcza w przypadku likwidacji zakładu pracy. Kontynuowano nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi i środkami ochrony roślin. W wyniku przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że pracodawcy podczas stosowania produktów chemicznych w coraz większym stopniu przestrzegają obowiązujące przepisy. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych. Podczas prowadzonych działań zwracano uwagę na realizację obostrzeń w związku z przestrzeganiem przepisów zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii dotyczących m.in. stosowania środków dezynfekcyjnych jako produktów biobójczych.
4. W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad zakładami, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia w środowisku pracy. Wszyscy pracodawcy sporządzili ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającego czynniki biologiczne. Ogółem ekspozowanych na działanie czynników biologicznych było 2198 pracowników, co jest porównywalne do roku 2019.
5. Liczba osób ekspozowanych na czynniki rakotwórcze i mutagenne utrzymuje się na tym samym poziomie.

6. W roku sprawozdawczym 2020 na terenie miasta Kalisza nie funkcjonował sklep prowadzący sprzedaż środków zastępczych. Zmiana zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii spowodowała ograniczenie ilości przekazywanych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu spraw dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych jednak należy podkreślić, że organy PIS nie są uprawnione do podejmowania czynności kontrolnych w mieszkaniach prywatnych dlatego też w opinii PPIS w Kaliszu wybór odpowiedzialności administracyjnej dla ukarania sprawców czynów zabronionych związanych z wytwarzaniem lub obrotem środkami zastępczymi, wydaje się być z założenia błędny i powinien podlegać podobnie jak narkotyki reżimowi prawa karnego. Nadal obserwuje się wzrost podejrzeń zatruc środków zastępczymi osób powyżej 25 roku życia (około 60% zgłoszonych przypadków zatruc). Jest to grupa populacyjna, do której najtrudniej dotrzeć w ramach działań profilaktycznych na temat zagrożeń związanych ze środkami zastępczymi.

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi

W roku 2020 w ewidencji PSSE w Kaliszu zostało zarejestrowanych ogółem 156 placówek systemu oświaty, placówek przeznaczonych na pobyt dzieci do lat 3 oraz placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenie miasta Kalisza (107 placówek stałych, 49 placówek sezonowych). Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowała 27 placówek, w tym: 18 placówek stałych i 9 placówek sezonowych:

Tab.20. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w roku 2020

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba dzieci i młodzieży	Liczba przeprowadzonych kontroli
Przedszkola	9	920	19
Szkoły podstawowe	5	1012	15
Zespoły szkół	2	679	3
Szkoły policealne	1	42	3
Liceum ogólnokształcące	0	0	0
Placówki letniego i zimowego wypoczynku (turnusy)	9	296	9
Inne(światlice, szkoły językowe, ośrodki wychowawcze, domy studenta)	1	82	1
Ogółem	27	3031	50

6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze znajdują się w budynkach przystosowanych na pobyt dzieci i młodzieży. Na ogólną liczbę 27 placówek skontrolowanych w 6 (22,2%) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-technicznych. Uchybienia dotyczyły: zniszczonego malowania ścian i sufitów w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów, szatniach, salach gimnastycznych, salach rekreacyjno-zastępczych, salach lekcyjnych, ciągach komunikacyjnych (zacieki, łuszczenie się powłok malarskich, odpryski farby); zniszczonych parkietów w salach gimnastycznych (ruchome klepki parkietowe, starta powierzchnia lakieru); uszkodzonych urządzeń sanitarnych w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów; zagrzybienia na ścianach w pomieszczeniach sanitarnych, szatniach; zacieków na suficie w bibliotece szkolnej; ubytków płytek ściennych i podłogowych w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów; zawilgocenia ściany w szatni szkolnej, ubytków tynku ściennego w szatni itp. W 2020 roku na poprawę warunków sanitarno-technicznych w ww. placówkach wydano 12 decyzji administracyjnych, w tym 6 prolongat.

6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Na terenie miasta Kalisza wszystkie ww. placówki są skanalizowane i zwodociągowane. Nie odnotowano ponadnormatywnej liczby uczniów przypadających na urządzenia sanitarne.

6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji

W ramach nadzoru sanitarnego oceniono warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 7 szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 7 szkół posiada zespoły sportowe wyposażone w sale gimnastyczne/sale rekreacyjno-zastępcze oraz pomieszczenia sanitarne. Szkoły te korzystają także z boisk sportowych.

6.5. Meble szkolne

Prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży ma istotny i zasadniczy wpływ na ich postawę i zdrowie. Właściwy dobór stanowiska pracy zapewnia nie tylko komfort przy pisaniu, czytaniu, lecz także zapobiega powstawaniu wad postawy. Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzono w 3 placówkach (7 oddziałach). W sumie oceniono 161 stanowisk pracy ucznia /przedszkolaka. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

6.6. Rozkłady zajęć szkolnych

W 2020 roku nie prowadzono oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach znajdujących się na terenie m. Kalisza.

6.7. Dożywianie w szkołach

W 2020 roku skontrolowano 7 szkół pod względem prowadzenia dożywiania. Rodzaj serwowanych w szkole posiłków przedstawia tabela 21

Tab. 21. Liczba i % dzieci korzystających z posiłków w roku 2020

Rodzaj posiłku	Liczba dzieci korzystających z posiłków		% ogólnej liczby dzieci w szkołach	
	2019	2020	2019	2020
pełne obiady	661	198	16,51	11,71
ciepłe posiłki jednodaniowe	57	0	1,4	0
napój (herbata)	327	0	8,17	0
Ogółem	1045	198	26,09	11,71

W 2020 roku w skontrolowanych szkołach z posiłków finansowanych przez MOPS i GOPS korzystało 35 uczniów.

6.8. Opieka medyczna

W 2020 roku skontrolowano 4 gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej, które funkcjonują w szkołach. Wszystkie ww. gabinety wyposażone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Podczas kontroli nie wniesiono uwag zarówno do stanu technicznego jak i sanitarnego.

6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2020 roku oceniono realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w jednej szkole. Placówka posiada spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych oraz karty charakterystyki. Substancje chemiczne są oznakowane w sposób widoczny umożliwiający ich identyfikację, przechowywane w zamkniętym pomieszczeniu. W pracowni chemicznej znajduje się regulamin określający zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji i mieszanin chemicznych.

6.10. Nadzór nad szkołami wyższymi

W Kaliszu funkcjonują 2 uczelnie wyższe. W 2020 roku pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży nie prowadzili kontroli w szkołach wyższych.

6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2020 roku na terenie miasta Kalisza skontrolowano 9 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowanych w formie półkolonii. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczestnikom wypoczynku prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne. Nie odnotowano wypadków, zachorowań ani zatruc pokarmowych.

6.12. Podsumowanie

1. W 2020 roku zwiększyła się liczba publicznych placówek oświatowo-wychowawczych w ewidencji PSSE w Kaliszu – WSSE w Poznaniu przekazała pod nadzór bezpośredni PSSE w Kaliszu 18 placówek zlokalizowanych na terenie Kalisza (5 szkół ogólnokształcących, 6 zespołów szkół ponadpodstawowych, szkołę muzyczną I i II stopnia, dom dziecka, 2 ośrodki szkolno-wychowawcze, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, młodzieżowy dom kultury, centrum kształcenia ustawicznego i praktycznego).
2. W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 12 decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno-technicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.
3. W roku sprawozdawczym wydano 62 opinie o zawieszeniu zajęć stacjonarnych w szkołach/placówkach z uwagi na wystąpienie zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wśród pracowników/uczniów. W zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej zawieszenie zajęć na czas oznaczony dotyczyło grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy lub całej szkoły/placówki.
4. Placówki systemu oświaty zlokalizowane na terenie miasta Kalisza są podłączone do sieci wodociągów publicznych i są skanalizowane. Uczniowie/dzieci mają zapewniony dostęp do ciepłej bieżącej wody przy umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych.
W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów w przeliczeniu na urządzenia sanitarne.
5. Meble na stanowiskach pracy ucznia/przedszkolaka są dostosowane do zasad ergonomii.

6. W roku sprawozdawczym skontrolowano 9 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenie Kalisza. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych.
7. W związku z obowiązującym stanem epidemii COVID-19 do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze/dyrektorów szkół i placówek przekazywano: wytyczne p/epidemiczne GIS, MEN, MZ dla żłobków/klubów dziecięcych, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, szkół podstawowych, pozostałych placówek; informacje dot. stosowania generatorów ozonu do dezynfekcji pomieszczeń w przedszkolach; zalecenia GIS dot. korzystania przez dzieci ze źródełek i fontann wody do picia znajdujących się w placówkach oświatowo-wychowawczych itp. Zatwierdzano procedury bezpiecznego funkcjonowania placówek w czasie pandemii.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

7.1. Zakres nadzoru sanitarnego

W 2020 roku w ewidencji zakładów żywnościowo-żywnieniowych w Kaliszu znajdowało się ogółem 1194 obiektów (w roku 2019 – 1156 obiektów):

- 118 obiekty produkcji żywności,
- 729 obiekty obrotu żywnością,
- 240 obiektów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 107 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W porównaniu do roku ubiegłego liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej minimalnie wzrosła. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 156 kontroli i rekontroli.

Wydano 4 mandaty karne oraz 4 decyzje administracyjne na obiekty działające na terenie miasta Kalisza.

7.2. Stan sanitarny obiektów w 2020 roku

W 2020 roku, zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami, zaplanowano do kontroli 604 obiekty. Był to plan zbliżony do lat poprzednich. Niestety w roku sprawozdawczym, w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem przez PSSE w Kaliszu innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem, nie przeprowadzono większości kontroli zaplanowanych na 2020 rok.

Zgodnie z planem skontrolowano 22 obiekty działające na terenie miasta Kalisza. Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili dodatkowo 620 kontroli obiektów tj. lokale gastronomiczne, sklepy spożywcze, stacje paliw, hotele, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, apteki, galerie handlowe w zakresie przestrzegania przepisów zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili 156 kontroli i rekontroli tj. kontrole nowo powstałych obiektów, kontrole interwencyjne, kontrole w ramach urzędowego poboru prób, kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF, kontrole zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami.

Wystawiono 4 mandaty za zły stan sanitarno – higieniczny oraz wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia na łączną kwotę 1200 zł w obiektach obrotu żywnością oraz obiekcie żywienia zbiorowego typu otwartego.

W 2020 roku wydano 4 decyzje administracyjne na obiekty działające na terenie miasta Kalisza:

- 3 decyzje administracyjne zakazujące wprowadzania do obrotu lodów z automatu w związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby Enterobacteriaceae w zbadanych próbkach, do czasu przedstawienia prawidłowych wyników badań kwestionowanych produktów;
- 1 decyzja administracyjna nakazująca wycofanie z obrotu kwestionowanego produktu, zgłoszonego w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

7.3. Stan sanitarny środków transportu żywności

W 2020 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu skontrolowały 75 środków transportu żywności. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje prawidłowymi środkami transportu, dobrymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych.

Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, pozytywnie zaopiniowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych.

7.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2020 roku zaplanowano do poboru 247 próbek żywności. W zakładach działających na terenie Kalisza pobrano 291 produktów żywnościowych (w tym 1 próbkę materiałów

i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). Poza planem poboru prób zbadano:

- 5 prób przyprawy – liść laurowy, ze względu na kwestionowaną partię w ramach otrzymanej interwencji konsumenckiej,
- 30 prób lodów w ramach wzmożonych kontroli automatów do lodów;
- 10 prób przetworów rybnych ze względu na kwestionowaną partię w ramach otrzymanej interwencji konsumenckiej (badanie organoleptyczne).

W roku 2020 odbyły się wzmożone kontrole automatów do lodów wraz z poborem próbek do badań laboratoryjnych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Podczas wzmożonych działań skontrolowano 7 miejsc produkcji i sprzedaży lodów, podczas których pobrano do badań 35 próbek lodów.

W wyniku przeprowadzonych badań zakwestionowano 16 pobranych do badań prób:

- 15 prób lodów ze względu na przekroczenie dopuszczalnej liczby Enterobacteriaceae,
- 1 próba suplementu diety ze względu na pomniejszoną zawartość potasu od deklarowanej na etykiecie przez producenta.

7.5. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF

Sekcja Higieny Żywności i Żywnienia przeprowadza kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasz), który służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następnych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

Większość powiadomień dotyczyło monitorowania wycofywania kwestionowanych towarów ze sklepów lub hurtowni. Wszystkie kontrole w tym zakresie zostały przeprowadzone niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia. Niektóre zgłoszenia nie zostały potwierdzone, jak również wymagały dodatkowych badań laboratoryjnych w celu pełnego wyjaśnienia podejrzeń skażenia czy zanieczyszczenia produktów.

W 2020 roku odnotowano kilka przypadków powiadomień alarmowych dotyczących produktów wytworzonych lub dystrybuowanych na terenie miasta Kalisza, było to m.in.:

- stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów w produkcie pn. Jarmuż;
- stwierdzenie Salmonella Enteritidis w 25 g w 4 z 5 próbek wycinków skórek z szyi kurcząt;
- wykrycie obecności Salmonella spp. w 1 z 5 próbek w produkcie pn. Pieprz czarny mielony;
- stwierdzenie kadmu w kaszce dla dzieci.

7.6. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Nadzór nad przedmiotami użytku (lub opakowania dla żywności) prowadzony jest zgodnie z zaleceniami WSSE w Poznaniu w ramach systemu RASFF lub harmonogramem poboru próbek. W 2020 roku zaplanowano do poboru 5 próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z czego na terenie miasta Kalisza pobrano 1 próbę – miska plastikowa

w kierunku migracji globalnej. 1 próba została pobrana w markecie znajdującym się na terenie powiatu kaliskiego, a 3 próby zostały pobrane przez pracowników innej stacji. Pobrane próbki materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością spełniały wymagania zawarte

w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011 roku w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W ramach systemu RASFF w 2020 roku wystąpiły 2 powiadomienia alarmowe dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

7.7. Ocena sposobu żywienia

W 2020 roku sposób żywienia oceniono w 3 obiektach, gdzie dokonano teoretycznej oceny jadłospisów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W badaniach nad sposobem żywienia główny nacisk położono na żywienie dzieci

i młodzieży. Wszystkie oceny wypadły pozytywnie i ich wyniki zostały omówione podczas kontroli.

7.8. Podsumowanie

1. W roku sprawozdawczym, w związku z panującą pandemią COVID-19 oraz podejmowaniem przez PSSE w Kaliszu innych szczególnych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem, nie przeprowadzono większości kontroli zaplanowanych na 2020 rok. Pomimo trudności zdołano utrzymać nadzór nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi.
2. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu jest zróżnicowany w poszczególnych grupach podmiotów żywnościowych ale utrzymuje się nadal na dość wysokim poziomie.
3. Przeważająca większość przedsiębiorców branży spożywczej wdrożyła system jakości HACCP oraz Dobrą Praktykę Produkcyjną (GMP) i Dobrą Praktykę Higieniczną (GHP).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane w 2020 roku przez PPIS wynikały przede wszystkim z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej, stanowiąc tym samym priorytetowe kierunki podejmowanych inicjatyw

w promocji zdrowia środowiska lokalnego. Specjaliści ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali w szerokiej współpracy środowiskowej działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W 2020 roku prowadzono szerokie działania informacyjno – edukacyjne dotyczące:

- poprawy nawyków żywieniowych oraz zwiększenia aktywności fizycznej,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu wśród dzieci, młodzieży i ogółu społeczeństwa, zapobiegania paleniu tytoniu oraz inhalowania e-papierosów wśród uczniów, zmniejszenia narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu,
- wzmocnienia przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,

- przygotowania młodych ludzi oraz całego społeczeństwa w zakresie zapobiegania HIV/AIDS,
- wzrostu wiedzy na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego,
- profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy,
- profilaktyki grypy,
- bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku zimowego i letniego,
- wzrostu poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeniami oraz profilaktyki chorób odkleszczowych,
- w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie **28 046 osób**.

W roku 2020 na terenie miasta Kalisza realizowano następujące programy zdrowotne i prowadzono akcje oraz kampanie społeczne:

1. **„Mamo, Tato – co Wy na to?”**- program edukacyjny dla dzieci w wieku 5 -6 lat, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.
2. **„Czyste powietrze wokół nas”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Ma on za zadanie wykształcić u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.
3. **„Nie pal przy mnie, proszę”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych. Jego zadaniem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, uświadomienie dzieciom, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.

4. „ **Bieg po zdrowie**” - program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest zapobieganie paleniu papierosów wśród uczestników zajęć, zarówno obecnie jak i w przyszłości, a także ukazanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia od tytoniu.
5. **Projekt edukacyjny „Trzymaj Formę!”** - adresatami są uczniowie klas V – VIII szkół podstawowych i ich rodzice. Inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym przyjemne, zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Program oparty jest na założeniu, że aktywny styl życia jest zdrowy, przyjemny, łatwo osiągalny i przystępny finansowo dla wszystkich niezależnie od wieku, płci i aktualnej sprawności fizycznej.
6. „**Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia**”, w ramach którego Państwowa Inspekcja Sanitarna m.in. prowadzi działania informacyjno – edukacyjne, prowadzi szkolenia nauczycieli i innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych działań profilaktycznych, prowadzi szkolenia dla dzieci i młodzieży oraz rodziców mające na celu wzrost wiedzy nt. szkodliwości palenia papierosów oraz inhalowania e-papierosów.
7. „**Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS**”, który określa politykę rządu w zakresie zapobiegania HIV/AIDS i zwalczania ich społecznych skutków. Głównymi zadaniami Krajowego Programu są: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS tj.: prowadzenie długofalowych programów profilaktyczno-edukacyjnych dla młodzieży, organizowanie uświadamiających kampanii medialnych, rozszerzanie sieci punktów wykonujących testy na obecność HIV z profesjonalnym poradnictwem, międzynarodowa wymiana doświadczeń w walce z HIV/AIDS; poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich poprzez promowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu w zakresie profilaktyki HIV, pomocy zakażonym HIV i chorym na AIDS, promowanie projektów integracyjnych z chorymi.

8. ***„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”*** dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem projektu jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i środków zastępczych tzw. „dopalaczy” przez młodzież, a więc czynników, które mają zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie i mogą prowadzić do uzależnień.
9. ***Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”*** – celem głównym programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.
10. ***Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”*** – program edukacyjny adresowany dla dzieci przedszkolnych 5-6 letnich. Jego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Jednym z głównych założeń programu jest propagowanie zdrowego stylu życia. Program skierowany jest również do rodziców czy opiekunów dzieci.
11. **Realizacja akcji i kampanii społecznych oraz działań w związku z wystąpieniem stanu epidemii:**
 - obchody Światowego Dnia Zdrowia (7 kwietnia)
 - obchody Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja)
 - obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada)
 - obchody Światowego Dnia AIDS (1 grudnia)
 - comiesięczny monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
 - działania w związku z wystąpieniem stanu epidemii: nakładanie izolacji, kwarantanny, decyzje o nałożonej kwarantannie, wpisywanie w EWP, dyżury alarmowe, bieżące załatwianie spraw związanych m.in. z wymazami, kwarantannami, izolacjami, z przekraczaniem granicy (telefon), przekierowania do innych powiatów, codzienne raportowanie do WSSE w Poznaniu.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia koordynowała i nadzorowała działania promujące zdrowie poprzez:

- szkolenia i narady dla uczestników reprezentujących różne instytucje i grupy zawodowe, a także szkolenia edukacyjne dla młodzieży szkolnej,
- poradnictwo metodyczne,
- dystrybucję materiałów oświatowo zdrowotnych i pakietów edukacyjnych,
- współpracę z pracownikami ds. promocji zdrowia w jednostkach samorządowych,
- wizytacje placówek,
- wykorzystywanie inicjatyw lokalnych dotyczących promowania zdrowego stylu życia,
- współpracę z lokalnymi środkami masowego przekazu,
- monitoring i ewaluację.

Na terenie miasta Kalisza w 2020 roku przeprowadzono 36 porad z 98 osobami, 12 szkoleń dla 330 osób, 20 wizytacji programowych placówek w tym 1 wizytacja szpitala, podczas których dokonano 43 ocen realizacji interwencji programowych:

- „Mamo, Tato – co Wy na to?” – 8 ,
- „Czyste powietrze wokół nas” - 8,
- Skąd się biorą produkty ekologiczne” - 1
- „ Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia w Polsce” – 4,
- „ Nie pal przy mnie proszę” – 2,
- „Trzymaj formę !” – 2,
- „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS” – 9,
- „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” – 4,
- „Bieg po zdrowie” –1,
- „Wybierz życie, pierwszy krok” – 4

W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 6021 materiałów edukacyjnych (tj. plakaty, poradniki, scenariusze zajęć, broszury, ulotki) - 1250 ufundowane przez: Wojewódzką Stację Sanitarno -Epidemiologiczną w Poznaniu, Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Akademię Kaliską im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (tj. odbłaski, długopisy, zakresłacz, magnesy, smycze, parasolki, maskotki, bidony, kubki, notesy...). Przesyłano pliki w wersji edytowalnej zamieszczone na stronie <https://gis.gov.pl/aktualnosci/przydatne-materialy-o-koronawirusie/> do wykorzystania w działaniach informacyjnych do wszystkich placówek oświatowych, przychodni, szpitali, urzędów.

Podsumowanie

1. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej w szerokiej współpracy środowiskowej przy współudziale nauczycieli, liderów zdrowia oraz innych służb działających na terenie miasta.
2. W roku 2020 na terenie miasta Kalisza realizowano 10 programów zdrowotnych i prowadzono wiele akcji oraz kampanii społecznych.
3. Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie 28 046 osób.
4. W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 6021 materiałów edukacyjnych (tj. plakaty, poradniki, scenariusze zajęć, broszury, ulotki) – 1250 gadżetów otrzymanych od: Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Kaliszu, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Urzędu Miasta w Kaliszu, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu (tj. odbłaski, długopisy, zakresłacz, magnesy, smycze, parasolki, maskotki, bidony, kubki, notesy).
5. W związku z panującą pandemią COVID-19 podjęto szereg dodatkowych zadań związanych z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu zadań Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu należy uzgadnianie w szczególności:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obejmujące uzgodnienia dotyczące odstępiania od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, obejmujące wydawanie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności z wymogami higienicznymi i zdrowotnymi,
- zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,

- wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,

Powyższe zadania wykonywane są w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek organów administracji samorządowej lub zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już po etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie miasta Kalisz.

Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców, gdyż umożliwia ono właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju między innymi przemysłu, usług uciążliwych i hodowli w stosunku do tzw. chronionych obszarów (przeznaczonych na mieszkalnictwo, szkoły, itp.).

Plany zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane na podstawie prognozy skutków wpływu ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi. W omawianym okresie uzgodniono ogółem 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenu. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są poprzedzone opinią o studium uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uzgodniono 3 zakresy i stopnie szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania dla miasta Kalisza.

Uzgodniono 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów pod zabudowę jednorodzinną mieszkaniową, mieszkaniową wielorodzinną, usługową i przemysłową (Kalisz, ul. Biskupicka i Dobrzecka, ul. Piaszczysta -Wiosenna).

Mając na uwadze szerokie rozumianą ochronę zdrowia publicznego w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zwracano uwagę na:

1. właściwą gospodarkę wodno - kanalizacyjną, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia,
2. prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwienie odpadów, ochronę ludzi przed nadmiernym hałasem oraz zanieczyszczeniem powietrza.

W drodze postanowienia uzgodniono 4 projekty decyzji warunków zabudowy i zagospodarowania terenu (np.: budynek mieszkalny, budynek handlowo-usługowy, budynek handlowy, budynek mieszkalno-usługowy (gastronomia).

Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 247) przywołuje Państwową Inspekcję Sanitarną do uzgadniania przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu jest obligatoryjne oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może nie być wymagane.

W związku z planowanymi inwestycjami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano 10 opinii sanitarnych (np.: farma fotowoltaiczna, baza magazynowo - transportowa, budynki produkcyjne, punkt zbierania odpadów, kanalizacja sanitarna, rozbudowa ul. Romańskiej, hala magazynowa.

Opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć takich jak: stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, składowania odpadów, zakładów utylizacji odpadów, obiektów handlowo-usługowych, zakładów pracy, pozwala na poprawę warunków sanitarno-higienicznych na terenie miasta. Istotnym celem jest dążenie do zagwarantowania, aby projektowane obiekty, w tym szczególnie przemysłowe nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludności.

W trakcie opiniowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu uzgodnił 17 dokumentacji projektowych które dotyczyły: sklepów spożywczych, zakładu produkcji lodów na własne potrzeby, kawiarni, lokalów gastronomicznych, szkół, salonów kosmetycznych, przychodni lekarskich, modernizacji oddziału psychiatrycznego oraz modernizacji kuchni i pralni w Szpitalu, zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego).

Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej wracano uwagę na prawidłowe zaprojektowanie układu funkcjonalnego obiektów, instalacji sanitarnych oraz czy zostały spełnione warunki określone w przepisach szczególnych.

W związku z prowadzoną działalnością zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonano 48 wizji lokalnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu dopuścił do użytkowania 50 obiektów budowlanych. Były to następujące obiekty: spożywcze, lokale gastronomiczne, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, gabinety lekarskie i przychodnie, budynki handlowo-usługowe, szkoły, magazyn artykułów AGD, sortownia przesyłek kurierskich, hala belowania i prasownia makulatury, budynek sprzedaży maszyn rolniczych, stacja paliw wraz z budynkiem usługowo-hotelowym).

W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia pod kątem zgodności z uzgodnioną dokumentacją projektowaną przez tutejszy organ oraz przez rzeczoznawcę ds. sanitarnohigienicznych.

X. WNIOSKI

Sytuację epidemiologiczną miasta Kalisza w 2020 roku kształtowała przede wszystkim panująca pandemia COVID-19.

Podjęto nowe zadania związane z jej zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem, polegające na:

1. Udzielaniu informacji na wszelkie tematy organizacyjne związane z epidemią zwłaszcza rozpoczęcia i zakończenia kwarantanny lub izolacji.
2. Niezwłocznym kontaktem telefonicznym z osobami i z dodatnim wynikiem badań w kierunku wirusa, ustalaniu osób z kontaktu i nakładanie na te osoby kwarantanny.
3. Koordynowaniu przepływu informacji z lekarzami rodzinnymi POZ.
4. Zbieraniu informacji o zakażeniach, osobach będących w kontakcie z osobami zakażonymi.
5. Codziennym raportowaniu dynamicznie zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie miasta Kalisza.
6. Budowaniu bazy danych (rejestrów) o zakażeniach, do wykorzystania w planowaniu kolejnych działań.
7. Koordynowaniu masowego dostępu do badań przesiewowych - współpraca z mobilnymi punktami pobrą.
8. Kontroli obiektów w zakresie przestrzegania ustanowionych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

9. Współpracy z innymi instytucjami takimi jak: Komendą Miejską Policji, Miejskim i Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, w ramach prowadzonego nadzoru nad osobami objętymi izolacją lub kwarantanną.

W celu dalszej poprawy stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie grodzkim należy kontynuować następujące działania:

1. Prowadzić nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
2. Sprawować nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
3. Prowadzić monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Wzmocnić nadzór nad produktami wprowadzanymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
5. Wykonywać analizy mikrobiologiczne próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
6. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
7. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej.
8. Prowadzić nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
9. Przeciwdziałać narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
10. Sprawować nadzór nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
11. Sprawować nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
12. Realizować niezbędne czynności zapobiegawcze lub kontrolne w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego.

13. Sprawować zapobiegawczy nadzór sanitarny pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powiatu grodzkiego.
14. Inicjować zadania w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z potrzebami społeczności lokalnych i aktualną sytuacją epidemiologiczną powiatu grodzkiego.
15. Kontynuować współpracę z wydziałami Urzędu Miasta, władzami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi celem eliminacji zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia i życia ludności.